

**Prognoza oddziaływania na
środowisko dokumentu
dla Programu Ochrony Środowiska
dla miasta Ławy**

Ława, lipiec 2021 roku

Zamawiający:

Miasto Ława

URZĄD MIASTA ŁAWA
Ul. Niepodległości 13
14-200 Ława

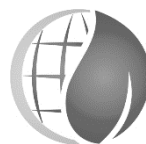
e-mail: um@umilawa.pl
WWW: ilawa.pl

Wykonawca:

ATsys.pl Sp. z o.o. Spółka Komandytowa

ul. Lompy 7/3
40-030 Katowice
NIP: 6342817144

e-mail: info@niskaemisja.pl
WWW: www.niskaemisja.pl | www.atsys.pl

niska
emisja.pl

Spis treści

I.	WSTĘP	6
I.1	Podstawa formalna opracowania.....	6
II.	INFORMACJE O PROJEKCIE DOKUMENTU	7
II.1	Podstawa opracowania	7
II.2	Metodyka opracowania	7
II.3	Struktura opracowania	8
III.	ZGODNOŚĆ PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA ŁAWY Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI	10
III.1	Dokumenty szczebla regionalnego i lokalnego.....	11
III.1.1	Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Ławskiego do roku 2020	11
III.1.2	Strategia Rozwoju Powiatu.....	12
III.1.3	Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla Miasta Ławy.....	12
III.1.4	Strategia Rozwiązania Problemów Społecznych w Gminie Miejskiej Ława na lata 2016 – 2025	13
III.1.5	Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Ostródzko – Ławskiego Obszaru Funkcjonalnego – Tom II Gmina Miejska Ława	14
III.1.6	Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Ława do roku 2023.....	15
III.1.7	Miejskowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Ławy	15
IV.	ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA	16
IV.1	Ogólna charakterystyka miasta	16
IV.1.1	Położenie Miasta Ławy, podział administracyjny	16
IV.1.2	Demografia	17
IV.1.3	Klimat.....	18
IV.1.4	Mieszkalnictwo	20
IV.1.5	Przedsiębiorcy.....	21
IV.1.6	Rolnictwo	22
IV.1.7	Leśnictwo	23

IV.2	Analiza i ocena aktualnego stanu środowiska na obszarach objętym oddziaływaniem dokumentu.....	24
IV.2.1	Ukształtowanie powierzchni i krajobraz	24
IV.2.2	Surowce naturalne	24
IV.2.3	Warunki klimatyczne i możliwość wystąpienia klęsk żywiołowych	25
IV.2.4	Klimat akustyczny	25
IV.2.5	Promieniowanie elektromagnetyczne	25
IV.2.6	Powietrze atmosferyczne	26
IV.2.7	Zasoby wodne.....	27
IV.2.8	Zasoby glebowe.....	31
IV.2.9	Gospodarka odpadami.....	32
IV.2.10	Gospodarka wodno-ściekowa	33
V.	POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	39
VI.	ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	40
VII.	ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO	41
VIII.	CELE OCHRONY ŚRODOWISKA Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	42
IX.	PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIE PROGRAMU NA POSZCZEGÓLNE ELEMENTY ŚRODOWISKA.....	43
IX.1	Oddziaływanie na środowisko poszczególnych zadań planowanych do realizacji w ramach Planu.....	43
IX.1.1	Oddziaływanie na różnorodność biologiczną, zwierzęta i rośliny	51
IX.1.2	Oddziaływanie na ludzi.....	51
IX.1.3	Oddziaływanie na wodę	51
IX.1.4	Oddziaływanie na powietrze.....	51

IX.1.5	Oddziaływanie na powierzchnię ziemi i krajobraz.....	52
IX.1.6	Oddziaływanie na klimat i wystąpienia klęsk żywiołowych.....	52
IX.1.7	Oddziaływanie na zasoby naturalne.....	52
IX.1.8	Oddziaływanie na zabytki, dobra materialne.....	52
IX.1.9	Oddziaływanie na korytarze ekologiczne.....	52
IX.1.10	Oddziaływanie na obszary NATURA 2000.....	52
IX.1.11	Oddziaływanie na występujące na terenie Miasta Ława formy ochrony przyrody i otulin	53
IX.2	Oddziaływanie bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe.....	54
X.	ANALIZA ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ ZAPROPONOWANYCH W PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA ŁAWY.....	60
XI.	WSKAŹNIKI MONITOROWANIA.....	61
XII.	STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	63
XIII.	SPISY RYSUNKÓW, TABEL I WYKRESÓW.....	66
XIII.1	Spis rysunków.....	66
XIII.2	Spis tabel.....	66

I. WSTĘP

I.1 Podstawa formalna opracowania

Przeprowadzenie Strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w tym opracowanie Prognozy oddziaływania na środowisko dla aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla miasta Ławy przygotowana została zgodnie z:

1. Ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2021 poz. 784).
2. Dyrektywą 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 27 czerwca 2001 roku w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko

Przy wykonywaniu „Prognozy oddziaływania na środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla miasta Ławy” wykorzystano metody prognostyczne, które miały na celu zidentyfikować potencjalne i rzeczywiste zmiany, jakie mogą wystąpić w środowisku w związku z przewidywanymi w POŚ działaniami oraz późniejszym wykorzystaniem powstałych obiektów czy infrastruktury technicznej.

Prognozę sporządzono przy zastosowaniu metod opisowych, analiz jakościowych opartych na dostępnych danych państwowego monitoringu środowiska oraz identyfikacji i wartościowaniu skutków przewidywanych zmian w środowisku z zastosowaniem macierzy oddziaływań.

Dokument dla Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Ławy kwalifikuje się do dokumentów wymieniony w art. 46 pkt. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz.U. 2021 poz. 784).

II. INFORMACJE O PROJEKCIE DOKUMENTU

II.1 Podstawa opracowania

Podstawą do opracowania tego dokumentu i określenia jego celów jest weryfikacja podjętych działań wraz z aktualną oceną stanu środowiska, w porównaniu do zakładanych efektów, a także uaktualnienie celów polityki ekologicznej zapewniającej bezpieczeństwo wszystkich komponentów środowiska naturalnego z zachowaniem zasady zrównoważonego rozwoju gospodarczego i społecznego. W Programie Ochrony Środowiska wskazany został sposób realizacji założeń na terenie gminy, zgodnie z wytyczonymi priorytetami ekologicznymi, a także z wyszczególnieniem działań krótkoterminowych do roku 2024 jak i działań długoterminowych, zgodnymi z celami ustalonymi w strategiach, programach i dokumentach programowych szczebla międzynarodowego i krajowego. Opracowany dokument wyznacza również harmonogram działań w oparciu o wszystkie komponenty środowiska naturalnego, wraz z aspektami finansowymi realizacji proponowanych inwestycji i koncepcją prowadzenia monitoringu, a także aktualizacji założeń. Istotnym celem jest również włączenie społeczeństwa na etapie kreowania dokumentu, a następnie przy jego realizacji i ewaluacji podjętych działań. Przyczyni się to do uspołecznienia procesu, a tym samym spełni edukacyjną rolę dokumentu.

II.2 Metodyka opracowania

. Metodyka opracowania Programu bazowała na prostocie, zwięzłości i jak najefektywniejszym ujęciu wykorzystanych danych w postaci tabel i rysunków, co pozwala na łatwiejszy odbiór i większe zrozumienie, a tym samym na szerszy zasięg oddziaływania. Dokument został opracowany zgodnie z celami przedstawionymi w dokumentach strategicznych i programowych z uwzględnieniem założonych ram czasowych dla podejmowanych działań i kierunków rozwoju - w oparciu o wiarygodne i aktualne, w momencie powstawania, dane statystyczne i pomiarowe. Źródłem metodologii opracowania dokumentu były Wytyczne do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska, które przygotowało i opublikowało Ministerstwo Środowiska 2 września 2015 roku.

Przedstawione w Programie cele rozwoju zostały sporządzone zgodnie z zasadą SMART pozwalającą na określenie jak najbardziej konkretnych kierunków działania, których wykonanie jest mierzalne, akceptowalne i realne do osiągnięcia dla osób i podmiotów.

Wskazuje także terminy, w których powinny zostać ukończone. Zastosowany przy tworzeniu opracowania, został również model DPSIR, w którym określone zostały warunki występujące

na analizowanym obszarze wraz z opisem wywieranych przez nie presji środowiskowych, a także oceną obecnego stanu środowiska i jego wpływu na warunki społeczno-gospodarcze. Model DPSIR wskazuje również reakcję poprzez utworzoną politykę ekologiczną oddziaływującą i kształtującą wszystkie elementy modelu. Przyjęta metodyka pokazuje wzajemną sieć powiązań i interakcji wszystkich komponentów środowiska oraz określa dynamizm zmian występujący w otaczającej rzeczywistości.

II.3 Struktura opracowania

Dokument został sporządzony zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Środowiska i przyjętymi zasadami wewnętrznymi pozwalającymi na uzyskanie ujednoliconego i przejrzystego opracowania, w którym zawarto:

- Wykaz wykorzystanych skrótów wraz z rozwinięciem i wyjaśnieniem;
- Wstęp zawierający podstawę prawną, cel i metodykę tworzenia opracowania, a także opis struktury dokumentu, zgodność ze strategicznymi dokumentami i charakterystykę realizacji założeń przedstawionych w dotychczas obowiązującym programie ochrony środowiska;
- Streszczenie w języku niespecjalistycznym pozwalające na pełne zrozumienie dokumentu przez wszystkich potencjalnych odbiorców;
- Ocenę aktualnego stanu środowiska, w którym zawarto również charakterystykę gmin, charakterystykę, stanu środowiska, którą podzielono na dziesięć obszarów interwencyjnych:
 - ochrona klimatu i jakości powietrza,
 - zagrożenia hałasem,
 - pola elektromagnetyczne,
 - gospodarowanie wodami,
 - gospodarka wodno-ściekowa,
 - zasoby geologiczne,
 - gleby,
 - gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów,
 - zasoby przyrodnicze,

- zagrożenia poważnymi awariami,

dla których sporządzona została analiza SWOT, będąca podsumowaniem każdego obszaru, a także dla których uwzględniono zagadnienia horyzontalne: adaptację do zmian klimatu, nadzwyczajne zagrożenia środowiska, działania edukacyjne oraz (IV) monitoring środowiska.

- Cele ochrony środowiska w oparciu o wydzielone obszary interwencyjne wymagające reakcji wraz z działaniami pozwalającymi na osiągnięcie zakładanych efektów i harmonogramem rzeczowo-finansowym uwzględniającym finansowanie zewnętrzne i własne gminy;

System realizacji programu ochrony środowiska, w którym zawarta została współpraca z interesariuszami, zarządzanie i monitoring, a także ewaluacja wyników wraz z raportowaniem i aktualizacją.

III. ZGODNOŚĆ PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA IŁAWY Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI

Istotną cechą, przy tworzeniu programów ochrony środowiska, jest zachowanie spójności z zapisami nadrzędnych dokumentów strategicznych określającymi strategię zrównoważonego rozwoju kraju, jak i wizję bezpieczeństwa energetycznego, a także z zapisami dokumentów sektorowych sporządzonych dla odpowiednich obszarów interwencyjnych środowiska i opracowań o charakterze programowym na szczeblu województwa, powiatu i gminy. Zgodność z dokumentami pozwala na osiągnięcie zakładanych regionalnych celów rozwojowych poprzez zintegrowaną współpracę podmiotów o różnych kompetencjach środowiskowych. Pozwala również pozyskać środki finansowe ze źródeł zewnętrznych, które warunkowane są podejmowaniem działań zgodnych z kierunkami wskazanymi w dokumentach szczebla krajowego bądź wojewódzkiego. Program jest spójny z zapisami i celami kierunkowymi dokumentów:

1. Strategia Zrównoważona Europa 2030.
2. Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030.r.
3. Polityka Energetyczna Polski do 2030 roku.
4. Polityka Wodna państwa 2030.
5. Program Wodno-Środowiskowy Kraju.
6. Projekt Narodowej Strategii Gospodarowania Wodami 2030.
7. Ramowa Dyrektywa Wodna.
8. Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2022
9. Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032.
10. Narodowy Program Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej.
11. Krajowa Strategia Ochrony i Umiarkowanego Użytkowania Różnorodności Biologicznej.
12. Krajowy Plan Działania w zakresie Energii ze Źródeł Odnawialnych.
13. Narodowa Strategia Edukacji Ekologicznej.
14. Długookresowa Strategia Rozwoju kraju, Polska 2030, Trzecia fala nowoczesności.
15. Średniookresowa Strategia Rozwoju Kraju.
16. Strategia rozwoju transportu do 2020 roku (z perspektywą do 2030 roku).
17. Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030
18. Strategia „Sprawne i Nowoczesne Państwo 2030”.
19. Krajowa strategia rozwoju regionalnego 2030.
20. Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030.
21. Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2030.
22. Polityka Ekologiczna Państwa 2030.
23. Strategia Rozwoju Województwa Warmińsko-Mazurskiego
24. Program Ochrony Środowiska Województwa Warmińsko-Mazurskiego do roku 2030.
25. Program ochrony powietrza dla strefy warmińsko-mazurskiej ze względu na przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu PM10 i poziomu docelowego benzo(a)pirenu zawartego w pyłe PM10 wraz z planem działań krótkoterminowych .

III.1 Dokumenty szczebla regionalnego i lokalnego

III.1.1 Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Ławskiego do roku 2020

Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska jednostki samorządu terytorialnego zobligowane są do realizacji polityki ochrony środowiska, uwzględniając przy tym cele strategiczne programów i dokumentów nadrzędnych. Wypełnienie zobowiązań powiatu realizowane jest w oparciu o program ochrony środowiska, którego opracowanie należy do jego zadań. Przy tworzeniu dokumentu ważne jest jego uspołecznienie, dając możliwość inicjatywy mieszkańcom. Sam dokument służy prawidłowemu prowadzeniu polityki ochrony środowiska w powiecie. Współpraca pomiędzy samorządami na różnych szczeblach oraz współpraca z podmiotami gospodarczymi ma kluczowe znaczenie dla pozytywnego wyniku podjętych prac.

Realizacja założeń Programu Ochrony Środowiska w Powiecie Ławskim dotyczy wybranych obszarów, w odniesieniu do których wyznaczono konkretne cele:

1. ochrona powietrza i klimatu,
 - ograniczenie niskiej emisji, rozwój komunikacji publicznej, rozwój systemu monitoringu i informacji,
2. ochrona przed hałasem,
 - zwiększenie kontroli i pomiarów hałasu, ograniczenie hałasu drogowego i kolejowego, monitoring obszarów szczególnie wrażliwych,
3. ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym,
 - monitoring pól elektromagnetycznych,
4. ochrona i gospodarowanie wodami,
 - monitoring wód powierzchniowych i podziemnych, skuteczna gospodarka wodno-ściekowa, modernizacja i rozbudowa kanalizacji,
5. ochrona gleb i gruntów,
 - nowoczesny system gospodarki odpadami, promocja rolnictwa ekologicznego, monitoring gleb, racjonalna gospodarka gruntami pod inwestycje w nieruchomości i tereny przemysłowe,
6. ochrona przyrody i krajobrazu,
 - prowadzenie monitoringu obszarów chronionych, rozwój bazy dydaktycznej i edukacji przyrodniczej, odtwarzanie obszarów siedlisk i cenionych terenów.

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Ławy jest zbieżny z Programem powiatu pod względem kierunków przewidywanych działań.

III.1.2 Strategia Rozwoju Powiatu

Strategia Rozwoju Powiatu stanowi główny kierunek rozwoju obszaru powiatu poprzez ustalenie wizji, priorytetów i celów strategicznych. Wdrażanie założeń dokumentu jest procesem złożonym, gdyż dotyczy wielu sfer m.in.: społecznej, gospodarczej, kulturowej, środowiskowej. Misją Powiatu Ławskiego przedstawioną w opracowaniu jest stymulowanie zrównoważonego rozwoju powiatu poprzez tworzenie szans rozwoju społeczności lokalnych, wzmacnianie jego atrakcyjności oraz poprawę pozycji powiatu w otoczeniu regionalnym i ponadregionalnym.

Na podstawie wyznaczonych priorytetów strategicznych władze samorządu podejmują działania zmierzające do realizacji przyjętych celów. Należą do nich 6 priorytetów strategicznych:

- podnoszenie poziomu życia i bezpieczeństwa mieszkańców,
- pobudzanie aktywności gospodarczej i tworzenie miejsc pracy,
- podnoszenie poziomu konkurencyjności i innowacyjności gospodarki powiatu,
- zachowanie wartości środowiska kulturowego i przyrodniczego,
- kształtowanie i utrzymanie ładu przestrzennego,
- rozwój i kształtowanie tożsamości lokalnej.

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Ławy wykazuje zbieżność ze Strategią w zakresie celów związanych z ochroną środowiska..

III.1.3 Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla Miasta Ławy

Nadrzędnym długoterminowym celem programu jest wyeliminowanie szkodliwego wpływu i niebezpiecznych dla zdrowia skutków powodowanych azbestem u mieszkańców Miasta Ławy oraz likwidacja negatywnego oddziaływania azbestu na środowisko naturalne. Dokument opracowano w celu wskazania optymalnych działań i warunków w zakresie usuwania odpadów zawierających azbest, które pozwolą spełnić obowiązujące normy prawne tj. *Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032*.

W wyniku realizacji Programu przewiduje się osiągnięcie wymiernych korzyści przez Miasto Ława polegających na:

- zmniejszeniu emisji włókien azbestowych do środowiska,
- poprawie stanu zdrowia mieszkańców oraz wyeliminowaniu problemu dla przyszłych pokoleń,
- poprawie stanu technicznego budynków, redukcji dzikich wysypisk śmieci.

Burmistrz odpowiada za coroczną aktualizację bazy danych o rodzaju, ilości i miejscach występowania azbestu na terenie gminy oraz wraz z Radą Miejską podejmuje działania w kierunku pozyskania funduszy ze źródeł wewnętrznych oraz zewnętrznych na realizację zadania.

Program usuwania wyrobów zawierających azbest stanowią spójność z założeniami Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Ławy w zakresie:

- ochrony powietrza o zasięgu lokalnym – wykonanie prac zgodnie ze sztuką pozwoli uniknąć rozprzestrzeniania się szkodliwych cząsteczek azbestu w powietrzu, co bezpośrednio przyczyni się do stanu zdrowia mieszkańców,
- ochrony gleb i gruntów – likwidacja dzikich składowisk odpadów azbestowych, poprzez racjonalne i świadome gospodarowanie odpadami przez mieszkańców gminy.

III.1.4 Strategia Rozwiązania Problemów Społecznych w Gminie Miejskiej Ława na lata 2016 – 2025

Na podstawie Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych stanowi wyraz lokalnej polityki społecznej. W szerokim znaczeniu jest to działalność zmierzająca do poprawiania standardów życia nie tylko grup marginalizowanych z uwagi na doświadczane problemy i bariery, ale wszystkich mieszkańców wspólnoty samorządowej. Tak rozumiana polityka społeczna obejmuje zagadnienia z dziedziny zatrudnienia, edukacji, kultury, wypoczynku, ochrony zdrowia czy zabezpieczenia potrzeb materialnych i mieszkaniowych.

Zasady horyzontalne zawarte w Strategii to:

1. Równość szans:
 - Prawo wszystkich mieszkańców do równego dostępu do różnych życiowych możliwości, np. edukacji, kultury, rynku pracy.
 - Zakaz wszelkiej dyskryminacji (np. ze względu na płeć, wiek, wyznanie religijne czy narodowość).
 - W obszarze planowania, realizacji i ewaluacji polityk publicznych włącznie „równościowej” perspektywy – konieczność oceny wpływu tych polityk na warunki życia różnych grup, w szczególności kobiet i mężczyzn, osób niepełnosprawnych, marginalizowanych itp.
2. Zrównoważony rozwój:
 - Dążenie do równowagi pomiędzy zaspokajaniem podstawowych potrzeb ludzkich a racjonalnym korzystaniem z zasobów naturalnych.
 - Zintegrowanie polityki środowiskowej (ochrona środowiska), gospodarczej i społecznej.
 - Traktowanie zasobów naturalnych jak ograniczonych zasobów gospodarczych oraz wykorzystania kapitału przyrodniczego w sposób pozwalający na zachowanie funkcji ekosystemów w perspektywie długoterminowej.
3. Dobre rządzenie:
 - Szereg reguł kształtujących sposób sprawowania władzy przez organy państwa z aktywnym zaangażowaniem obywateli: praworządność, przejrzystość (transparentność), odpowiadanie na potrzeby, włączenie i konsensus.

- Z zasady tej wynikają różnorodne obowiązki dla instytucji publicznych, które mają na celu zapewnienie uczestnictwa wszystkich zainteresowanych obywateli w procesach rządzenia.¹

Program Ochrony Środowiska i Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych pokrywają się w obszarze zrównoważonego rozwoju.

III.1.5 Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Ostródzko – Iławskiego Obszaru Funkcjonalnego – Tom II Gmina Miejska Iława

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Miejskiej Iława wynika z konieczności wywiązania się Polski z przyjętych przez Komisję Europejską ustaleń i zobowiązań dotyczących pakietu klimatyczno-energetycznego z 2008 r., którego podstawowe cele dotyczą:

- redukcja emisji CO₂ o 20% w roku 2020 w porównaniu do 1990 r.,
- wzrost zużycia energii ze źródeł odnawialnych w UE z obecnych 8,5 do 20% w 2020 r.; dla Polski ustalono wzrost z 7 do 15%,
- zwiększenie efektywności energetycznej w roku 2020 o 20%.

PGN ma na celu przedstawić możliwe do wykonania przedsięwzięcia, które umożliwią zmianę struktury obecnie zużywanych nośników energii na bardziej przyjazne środowisku, co w efekcie przyczyni się do redukcji emisji szkodliwych substancji do atmosfery. Dodatkowo przewiduje się wzrost wykorzystania instalacji odnawialnych źródeł energii i ich dalszą promocję. Powyższe perspektywy prac wpisują się w politykę energetyczną i ekologiczną Gminy Miejskiej Iława

Cele wyznaczone przez Gminę Miejską Iława wynikające z realizacji założeń PGN to m.in.:

- działania na rzecz zrównoważonej i zintegrowanej gospodarki energetycznej,
- wykorzystywanie w energetyce odnawialnych źródeł energii,
- działania na rzecz redukcji zużycia energii oraz emisji dwutlenku węgla.

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Iława jest komplementarny z PGN w zakresie przyjętych założeń zmierzających do:

- ochrony powietrza (redukcja emisji CO₂ do atmosfery),
- ochrony zasobów naturalnych (racjonalna gospodarka zasobami nieodnawialnymi, w tym paliwami energetycznymi oraz ograniczenie negatywnego wpływu na obciążenie środowiska naturalnego, poprzez zmniejszenie emisji zanieczyszczeń).

¹ Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Miejskiej Iława na lata 2016 – 2025, str. 55.

Gmina Miejska Ława przystąpiła do opracowania aktualizacji Planu Gospodarki Niskoemisyjnej ze względu na zmiany redukcji emisji CO₂ i zobowiązania w zakresie klimatyczno-energetycznym.

III.1.6 Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Ława do roku 2023

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Ława stanowi podstawę podejmowania działań ukierunkowanych na restrukturyzację i poprawę warunków obszarów zdegradowanych, borykających się z problemami natury społecznej, gospodarczej, środowiskowej. Dokument na celu ma wskazać najlepsze działania i kierunki prac, dające szansę wdrożenia i eliminacji zjawisk kryzysowych. Współpraca mieszkańców z władzami Gminy oraz zaangażowanie poszkodowanych zwiększy szansę powodzenia przedsięwzięć.

Ze względu na złożony charakter napotkanych problemów, realizacja działań wiąże się z dużymi nakładami nie tylko pracy, ale i środków finansowych. W sytuacji braku możliwości pokrycia kosztów działań ze strony budżetu gminy, władze mogą starać się o współfinansowanie projektów przez inwestorów, fundusze unijne, środki pomocowe - specjalnie dedykowane na konkretne prace.

Program Ochrony Środowiska pokrywa się z Lokalnym Programem Rewitalizacji w zakresie przyjętych celów, prowadzących do:

- poprawy walorów przyrodniczych i krajobrazowych (zagospodarowanie nieużytków, odnowienie obszarów cennych przyrodniczo),
- ochrony gleb i gruntów (likwidacja obszarów zdegradowanych przyrodniczo, wprowadzenie uzupełnień w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego),
- ochrony wód powierzchniowych i podziemnych (rewitalizacja obszarów zdegradowanych i zniszczonych antropogeniczną działalnością człowiek).

III.1.7 Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Ławy

Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego zawiera zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, a także wyznacza kierunki polityki przestrzennej i urbanizacyjnej Miasta. Ponadto w Planie zapisane są również zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego.

Program Ochrony Środowiska wykazuje spójność z zapisami Miejscowego Planu w zakresie przestrzegania zasad zrównoważonego rozwoju z uwzględnieniem środowiska przyrodniczego przy planowanej zabudowie, a także wprowadzeniu ograniczeń w użytkowaniu terenu przy ciekach wodnych, kanałach i rowach melioracyjnych.

IV. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA

IV.1 Ogólna charakterystyka miasta

IV.1.1 Położenie Miasta Iławy, podział administracyjny

Miasto Iława ma status gminy miejskiej i jest siedzibą powiatu iławskiego. Położone jest na Pojezierzu Iławskim w województwie warmińsko – mazurskim. Miasto Iława graniczy tylko z gminą Iława.

Miasto zajmuje obszar o łącznej powierzchni 21,88 km², co stanowi trzecie miejsce pod względem powierzchni w województwie warmińsko – mazurskim.

Miasto Iława jest gminą miejską, stąd wyodrębniono w tabeli 1 powierzchnię zajmowaną tylko przez jednostkę miejską.

Tabela 1 Dane na temat podziału administracyjnego Miasta Iławy

Nazwa wskaźnika	Jednostka	2015	2016	2017	2018	2019
Powierzchnia obszar miejski	ha	2 188	2 188	2 188	2 188	2 188
	km ²	22	22	22	22	22

Źródło: Bank Danych Lokalnych, Główny Urząd Statystyczny, Dane za 2015-2019 rok

Rysunek 1 Mapa Miasta Ławy

Źródło: <https://www.google.com/maps/place/!%C5%82awa/@53.5959785,19.4893626,12z/data=!3m1!4b1!4m5!3m4!1s0x471d4175969bf0e7:0xd14a59ec3b02dabf18m2!3d53.5959811!4d19.5684103>

IV.1.2 Demografia

Stan ludności Miasta Ławy na koniec 2019 roku wynosił 33 327 osób według danych publikowanych przez Główny Urząd Statystyczny. Liczba kobiet na koniec 2019 roku wynosiła 17 350, natomiast mężczyzn – 15 977 (co stanowiło 47,94% ogółu ludności). Niezmiennie od 2017 roku odnotowuje się dodatni przyrost mieszkańców Miasta Ławy. Trend ten dotyczy zarówno kobiet jak i mężczyzn. Na podstawie danych z ostatnich kilku lat zauważyć można, że ilości kobiet w stosunku do mężczyzn różni się o ok. 2000 osób. W roku 2016 odnotowano spadek ilości mieszkańców w odniesieniu do pozostałych badanych lat.

Szczegółowe informacje na temat zmian liczby ludności w latach 2015 – 2019 prezentuje tabela poniżej.

Tabela 2 Stan ludności Miasta Ławy w latach 2015 – 2019

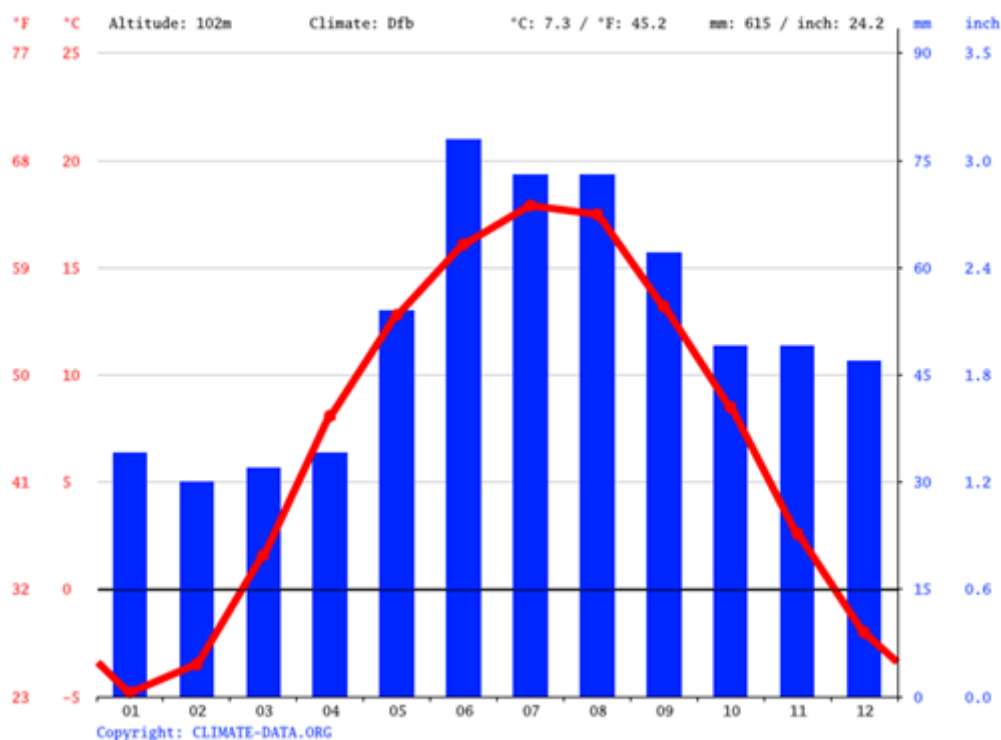
Nazwa wskaźnika	Jednostka	2015	2016	2017	2018	2019
Ludność ogółem	[osoba]	33 174	33 108	33 132	33 250	33 327
Kobiety	[osoba]	17 249	17 195	17 208	17 304	17 350
	[%]	51,99%	51,93%	51,94%	52,04%	52,06%

Źródło: Bank Danych Lokalnych, Główny Urząd Statystyczny, Dane za 2015-2019 rok

IV.1.3 Klimat

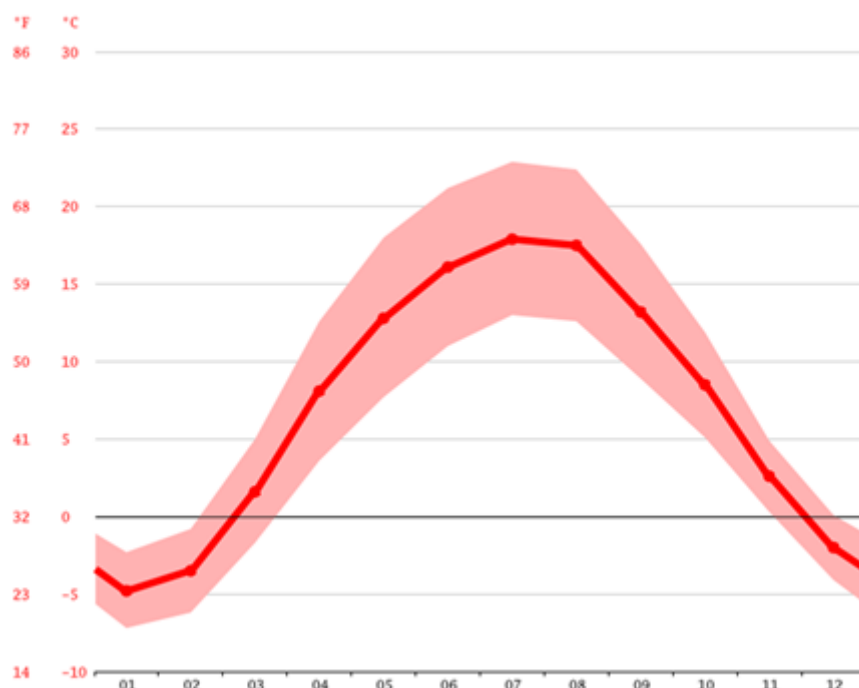
Klimat w Mieście Iława jest umiarkowany ciepły, często opisywany jako przejściowy ze względu na wpływ mas powietrza kontynentalnego oraz mas znad Atlantyku. Średnio roczne opady to 712 mm. (nieco więcej do średniej krajowej) i utrzymują się przez cały rok z wyraźnie przeważającą ilością w miesiącach letnich. Najwięcej opadów atmosferycznych odnotowano w lipcu (średnia wynosi 89 mm), a najsuchszym miesiącem wg danych jest luty (średnia wynosi 44 mm). Średnia roczna temperatura powietrza wynosi 8,5°C, gdzie najcieplejszym miesiącem jest lipiec, a najzimniejszym styczeń. Maksymalna średnia temperatura dobowa odnotowana to 18,8°C (lipiec), a najniższa jaką wskazano to – 2,5°C (styczeń). Zauważalny jest podział pór roku oraz dominująca przewaga wiatrów zachodnich. Średnioroczne opady atmosferyczne oraz rozkład temperatur przedstawiają rysunki poniżej.

Rysunek 2 Średnioroczne opady atmosferyczne dla Miasta Iławy

Źródło: <https://pl.climate-data.org/europa/polska/warmian-masurian-voivodeship/i%c5%82awa-728/>

Rysunek 3 Średnioroczne temperatury

Źródło: <https://pl.climate-data.org/europa/polska/warmian-masurian-voivodeship/i%c5%82awa-728/>

Szczegółowe informacje o klimacie na terenie miasta w podziale na miesiące przedstawia tabela poniżej.

Tabela 3 Tabela klimatu Miasta Iławy

	<i>Styczeń</i>	<i>Luty</i>	<i>Marzec</i>	<i>Kwiecień</i>	<i>Maj</i>	<i>Czerwiec</i>
<i>Śr. Temperatura (° C)</i>	-2.5	-1.3	2.4	8.3	13.3	16.6
<i>Min. Temperatura (° C)</i>	-4.7	-4.1	-1.4	3.2	8.3	11.7
<i>Max. Temperatura (° C)</i>	-0.4	1.4	6.2	12.9	17.7	20.6
<i>Opady / Opady deszczu (mm)</i>	52	44	49	46	68	73
	<i>Lipiec</i>	<i>Sierpień</i>	<i>Wrzesień</i>	<i>Październik</i>	<i>Listopad</i>	<i>Grudzień</i>
<i>Śr. Temperatura (° C)</i>	18.8	18.4	14.1	8.8	4.3	0.2

Min. Temperatura (° C)	14.4	14.1	10.4	5.9	2.3	-1.8
Max. Temperatura (° C)	22.7	22.4	17.9	11.9	6.4	2
Opady / Opady deszczu (mm)	89	69	62	54	50	56

Źródło: <https://pl.climate-data.org/europa/polska/warmian-masurian-voivodeship/i/%c5%82awa-728/>

IV.1.4 Mieszkalnictwo

Na terenie Miasta Iława znajdowało się w 2019 roku łącznie 3 026 budynków mieszkalnych. Łączna powierzchnia użytkowa zasobów mieszkaniowych na terenie miasta wyniosła w 2019 roku 850 110 m². Obejmowała ona łącznie 13 359 mieszkań składających się z 48 272 izb. Zmianę zasobów mieszkaniowych w latach 2015-2019 na terenie Miasta Iławy prezentuje tabela poniżej.

Tabela 4 Zasoby mieszkaniowe na terenie Miasta Iławy w latach 2015 – 2019

Nazwa wskaźnika	Jednostka	2015	2016	2017	2018	2019
mieszkania	[sztuk]	12 299	12 409	12 557	13 135	13 359
izby	[sztuk]	44 999	45 353	45 823	47 608	48 272
powierzchnia użytkowa mieszkań	[m ²]	785 657	793 587	802 864	837 066	850 110
średnia powierzchnia użytkowa mieszkania	[m ²]	63,9	64	63,9	63,7	63,6

Źródło: Bank Danych Lokalnych, Główny Urząd Statystyczny, Dane za 2015-2019 rok

Tabela 5 Komunalne zasoby mieszkaniowe na terenie Miasta Iławy w latach 2015 – 2019

Nazwa wskaźnika	Jednostka	2015	2016	2017	2018	2019
Mieszkania komunalne ogółem	[sztuka]	900	876	b.d.	845	b.d.
Udział % w ogólnej liczbie mieszkań	[%]	7,31	7,06	b.d.	6,43	b.d.
Mieszkania komunalne - powierzchnia użytkowa	[m ²]	42 766	41 673	b.d.	40 295	b.d.
Udział % w ogólnej powierzchni mieszkań	[%]	5,44	5,25	b.d.	4,81	b.d.
Mieszkania socjalne ogółem	[sztuka]	73	88	94	99	94

Udział % w ogólnej liczbie mieszkań	[%]	0,59	0,71	0,74	0,75	0,70
Mieszkania socjalne - powierzchnia użytkowa	[m ²]	2 443	3 035	3 207	3 384	3 089
Udział % w ogólnej powierzchni mieszkań	[%]	0,31	0,38	0,40	0,40	0,36

Źródło: Bank Danych Lokalnych, Główny Urząd Statystyczny, Dane za 2015-2019 rok

Korzystając z tabeli 4 można zauważyć, że w ciągu ostatnich lat ilość mieszkań w Mieście Łława sukcesywnie rosła. Trend ten dotyczył również średniej powierzchni użytkowej mieszkań. Na podstawie tabeli 5 można zauważyć, że komunalne zasoby mieszkaniowe stanowią niewielką część zasobów mieszkaniowych. Udział mieszkań komunalnych w całkowitym zestawieniu nieruchomości na terenie gminy jest nieznaczny (wynosi ok 5% w ogólnej powierzchni), niestety zauważalna jest tendencja do zmniejszania się zasobów komunalnych.

IV.1.5 Przedsiębiorcy

Na terenie Miasta Łławy w 2019 roku działało łącznie 3 305 podmiotów gospodarczych, z czego przeważały mikroprzedsiębiorstwa zatrudniające do 9 pracowników (3 155 podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na terenie miasta). Szczegółowe dane na temat liczby i wielkości przedsiębiorstw przedstawia tabela 6. Największe zmiany w ostatnich latach dotyczyły najmniejszych działalności (do 9 pracowników), natomiast pozostałe grupy cechują stosunkowo małe zmiany w strukturze podmiotów na rynku. Na przestrzeni ostatnich lat (2015-2019) odnotowuje się spadek przedsiębiorstw zatrudniających od 10 do 49 osób. Na terenie Miasta Łława - w rejestrze funkcjonujących podmiotów na rynku znajduje się cztery zakłady zatrudniające pracowników w ilości 250 - 999. Na podstawie danych stwierdzić można, że najmniejsze podmioty są najbardziej wrażliwe na chwilowe zmiany gospodarki..

Tabela 6 Podmioty gospodarcze według klas wielkości na terenie Miasta Łławy w latach 2015-2019

Przedsiębiorstwa według klas wielkości (liczba zatrudnionych)		Jednostka	2015	2016	2017	2018	2019
Ogółem	[podmiot gospodarczy]		3 149	3 120	3 119	3 144	3 305
mikroprzedsiębiorstwo (do 9 osób)	[podmiot gospodarczy]		2 991	2 959	2 959	2 991	3 155
małe przedsiębiorstwo (od 10 do 49 osób)	[podmiot gospodarczy]		123	126	126	119	116
średnie przedsiębiorstwo (od 50 do 249 osób)	[podmiot gospodarczy]		30	30	29	29	30
duże przedsiębiorstwo (od 250 osób)	[podmiot gospodarczy]		5	5	5	5	4

Źródło: Bank Danych Lokalnych, Główny Urząd Statystyczny, Dane za 2015-2019 rok

Pod względem rodzaju działalności najmniejszy udział ma grupa rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo. Liczba podmiotów w ww. działalności utrzymuje się na stałym poziomie. Liczba podmiotów gospodarczych zakwalifikowanych do grupy przemysł i budownictwo od 2015 roku utrzymuje się niezmiennie powyżej 600 (tab.7). Pozostałe działalności nie wyszczególnione ze względu na rodzaj w latach 2015-2019 zwiększyły swoją liczbę, wyjątkiem był rok 2016 gdzie zanotowano ich spadek.

Tabela 7 Podmioty gospodarcze według rodzajów działalności w Miasta Ławy w latach 2015-2019

Rodzaj działalności	Jednostka	2015	2016	2017	2018	2019
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	[podmiot gospodarczy]	41	42	44	44	43
przemysł i budownictwo	[podmiot gospodarczy]	657	636	641	646	685
pozostała działalność	[podmiot gospodarczy]	2 451	2 442	2 434	2 454	2577
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	[%]	1,3	1,3	1,4	1,4	1,3
przemysł i budownictwo	[%]	20,9	20,4	20,6	20,5	20,7
pozostała działalność	[%]	77,8	78,3	78,0	78,1	78,0

Źródło: Bank Danych Lokalnych, Główny Urząd Statystyczny, Dane za 2015-2019 rok

IV.1.6 Rolnictwo

Użytki rolne stanowią 26,96% ogólnej powierzchni Miasta Ławy. Zgodnie z danym z ewidencji gruntów i budynków w obrębie Miasta Ławy znajduje się 590 ha powierzchni gruntów rolnych. Szczegółowy podział tych gruntów na 1 stycznia 2021 roku przedstawia tabela 8.

Tabela 8 Użytki rolne na terenie Miasta Ławy w 2021 roku

Typ gruntu	Jednostka	2010
użytki rolne ogółem	[ha]	590
użytki rolne - grunty orne	[ha]	354
użytki rolne - sady	[ha]	2
użytki rolne - łąki trwałe	[ha]	81

użytki rolne - pastwiska trwałe	[ha]	119
---------------------------------	------	-----

Źródło: Starostwo Powiatowe w Łławie – Ewidencja gruntów i budynków

IV.1.7 Leśnictwo

Lesistość na terenie Miasta Łław w 2019 roku wynosiła 13,8 % i stanowi niską wartość w skali województwa oraz kraju. Szczegółowy podział gruntów leśnych ze względu na własność przedstawia tabela poniżej. Grunty leśne stanowią 1/5 powierzchni w gminie, a dodatkowo w ostatnich latach ich areał nieznacznie uległ zwiększeniu. Grunty leśne prywatne stanowią mniejszość w stosunku do gruntów publicznych, będących własnością Skarbu Państwa.

Tabela 9 Powierzchnia gruntów leśnych na terenie Miasta Łław w latach 2015-2019

Powierzchnia gruntów leśnych	Jednostka	2015	2016	2017	2018	2019
grunty leśne ogółem	[ha]	308,19	308,19	311,77	302,16	311,69
% udział w ogólnej powierzchni	%	14,09	14,06	14,25	13,81	14,25
grunty leśne publiczne Skarbu Państwa	[ha]	267,98	267,98	269,47	269,39	269,39
% udział w ogólnej powierzchni gruntów leśnych	%	86,95	86,96	86,43	89,15	86,43
grunty leśne prywatne	[ha]	5,03	5,03	7,12	7,12	7,12
% udział w ogólnej powierzchni gruntów leśnych	%	1,63	1,63	2,28	2,36	2,28

Źródło: Bank Danych Lokalnych, Główny Urząd Statystyczny, Dane za 2015-2019 rok

IV.2 Analiza i ocena aktualnego stanu środowiska na obszarach objętym oddziaływaniem dokumentu

IV.2.1 Ukształtowanie powierzchni i krajobraz

Miasto Iława zlokalizowane jest w północnej Polsce, w województwie warmińsko-mazurskim zajmuje obszar 21,88 km². Jest ono położone na pofałdowanych terenach morenowych i sandrowych, wyróżniających się urozmaiconymi formami rzeźby. W obrębie miasta, na jeziorze Jeziorak (najdłuższe jezioro w Polsce oraz szóste co do wielkości) znajduje się wyspa Wielka Żuława z reliktnymi staropruskiego grodu. W okolicach miasta, na terenach sandrowych, znajdują się jeziora, głównie rynnowe, otoczone znacznymi kompleksami leśnymi. W samej Iławie oprócz wspomnianego Jezioraka jest jeszcze kilkanaście mniejszych jezior (m.in. Mały Jeziorak, Iławskie, Dół).

IV.2.2 Surowce naturalne

Na terenie Miasta Iława zgodnie z informacjami Państwowego Instytutu Geologicznego występuje złoża kopalin Kruszywa Naturalne, które aktualnie jest nieeksploatowane. Położenie tego złoża przedstawia rysunek poniżej.

Rysunek 4 Usytuowanie złoża na terenie miasta

Źródło: <http://bazaqis.pgi.gov.pl/website/cbdg/viewer.htm>

IV.2.3 Warunki klimatyczne i możliwość wystąpienia klęsk żywiołowych

Klimat w Mieście Ława jest umiarkowany ciepły, często opisywany jako przejściowy ze względu na wpływ mas powietrza kontynentalnego oraz mas znad Atlantyku. Średnio roczne opady to 712 mm. (nieco więcej do średniej krajowej) i utrzymują się przez cały rok z wyraźnie przeważającą ilością w miesiącach letnich. Najwięcej opadów atmosferycznych odnotowano w lipcu (średnia wynosi 89 mm), a najsuchszym miesiącem wg danych jest luty (średnia wynosi 44 mm). Średnia roczna temperatura powietrza wynosi 8,5°C, gdzie najcieplejszym miesiącem jest lipiec, a najzimniejszym styczeń. Maksymalna średnia temperatura dobowa odnotowana to 18,8°C (lipiec), a najniższa jaką wskazano to – 2,5°C (styczeń). Zauważalny jest podział pór roku oraz dominująca przewaga wiatrów zachodnich.

Miasto Ława znajduje się w zlewni rzeki Wisły. Zgodnie z danymi Hydroportalu publikującego mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego miasto nie znajduje się w obszarze zagrożenia powodziowego, a tym samym nie zostały sporządzone mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego. Biorąc pod uwagę obszar oddziaływania można stwierdzić, że Miasto Ława nie jest narażone na możliwe klęski żywiołowe.

Pozostałe klęski żywiołowe i zdarzenia związane ze zmianami klimatu jak przedłużające się okresy suszy czy występowanie silnych lub porywistych wiatrów, a także długotrwałych i nawalnych opadów nie występuje w Mieście Ława w sposób częstszy od naturalnie przyjętego.

IV.2.4 Klimat akustyczny

Zgodnie z badaniem wykonanym przez WIOŚ w Olsztynie w 2012 roku obliczona wartość wskaźnika długookresowego L_{DWN} wynosi 67,6 dB. Dopuszczalna wartość długookresowego poziomu dźwięku w środowisku, wynosząca 64 dB została przekroczona.

Punkty pomiarowe zlokalizowane były przy:

- ul. Dąbrowskiego 15 – przekroczony poziom hałasu w dzień o 5,1 dB, w nocy o 0,9 dB;
- ul. Kościuszki 4 (w pobliżu Gimnazjum nr 1) – przekroczony poziom hałasu w dzień o 5,2 dB, w nocy o 2,2 dB;
- ul. Jana III Sobieskiego (przy Zespole Szkół im. Boh. Września 1939) – przekroczony poziom hałasu w dzień o 3,6 dB, w nocy o 0,4 dB.

IV.2.5 Promieniowanie elektromagnetyczne

Źródła pola elektromagnetycznego na terenie Miasta Ławy to:

- linie energetyczne wysokiego napięcia,
- stacje transformatorowe,
- stacje przekaźnikowe telefonii komórkowej,
- stacje linii radiowych wraz z nadajnikiem

Wynik pomiarów monitoringowych przedstawionych w tabeli poniżej ukazuje, że średnia wartości natężenia PEM w 2020 r. w Mieście Ława utrzymywała się na niskim poziomie

(zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów - Dz. U. Nr 192, poz. 1883).

Tabela 10 Zestawienie wyników pomiarów prowadzonych w ramach monitoringu pól elektromagnetycznych w 2020 roku w Mieście Iława

L.p.	Obszar	Lokalizacja punktu pomiarowego	Współrzędne geograficzne punktów pomiarowych		Wartość średnia E [V/m]
			szerokość	długość	
1	Iława	Ul. Grunwaldzka 3b	53° 35' 41"	19° 34' 10"	0,2
2	Iława	ul. Niepodległości 13	53° 35' 49"	19° 33' 42"	0,5
3	Iława	Ul. Ostródzka	53° 36' 13"	19° 35' 2"	1,4
Poziom dopuszczalny			7,0		

Źródło: GIOŚ, Wyniki pomiarów monitoringowych za rok 2020, <http://www.gios.gov.pl/pl/stan-srodowiska/monitoring-pol-elektromagnetycznych>

IV.2.6 Powietrze atmosferyczne

Główną przyczyną jakości powietrza w województwie warmińsko-mazurskim w okresie sezonu grzewczego, wpływającą na ocenę całoroczną, jest emisja z indywidualnego ogrzewania budynków mieszkalnych. Pomiar pyłów zawieszonych wykazywały większe stężenie w godzinach porannych oraz wieczornych, co wiąże się z rozpalaniem palenisk i większą emisją zanieczyszczeń wynikającą z mniejszej temperatury spalania w początkowym etapie spalania. W okresie letnim wpływ na jakość powietrza ma bliskość dróg głównych z intensywnym ruchem, emisja wtórna zanieczyszczeń pyłowych z powierzchni odkrytych, np. dróg, chodników, boisk oraz niekorzystne warunki meteorologiczne występujące podczas powolnego rozprzestrzeniania się emitowanych lokalnie zanieczyszczeń, w związku z małą prędkością wiatru (poniżej 2 m/s).

Sytuacje przekroczeń ozonu były spowodowane warunkami meteorologicznymi sprzyjającymi formowaniu się ozonu.

Najbliższym punktem pomiarowym, zaliczonym do strefy warmińsko-mazurskiej, zlokalizowanym w Mieście Iława, jest stacja pomiarowa w Iławie o kodzie WmIławAnders.

Stacja Iława, ul. Andersa 8a to stacja należąca do strefy warmińsko-mazurskiej. Pomiar prowadzony jest metodą manualną. Parametry mierzone na stacji metodą manualną to: pył zawieszony PM10 oraz benzo(a)piren w PM10 (B(a)P (PM10)). Stacja ma charakter miejski.

Na obszarze ławy możemy wyróżnić 3 jednolite części wód powierzchniowych pod względem rzek oraz 1 pod względem jezior, które należą do regionu wodnego Dolnej Wisły. JCWP jakie można wyróżnić pod względem rzek to:

➤ PLRW200017285929 – Struga.

Stan ekologiczny został oceniony jako co najmniej dobry, stan chemiczny jako dobry. Celem jest w obu przypadkach utrzymać stan dobry. Ocenę ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych określono jako niezagrażona.

➤ PLRW200025285693 – Ławka do wypływu z jez. Ławskiego.

Stan ekologiczny został oceniony jako poniżej dobrego, a stan chemiczny jako dobry. Celem jest w obu przypadkach osiągnąć/utrzymać stan dobry. Ocenę ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych określono jako zagrożona.

➤ PLRW20002529639 – Osa do wypływu z jez. Trupel bez Osówki.

Stan ekologiczny został oceniony jako poniżej dobrego, a stan chemiczny jako dobry. Celem jest w obu przypadkach osiągnąć/utrzymać stan dobry. Ocenę ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych określono jako zagrożona.

JCWP jakie można wyróżnić na terenie ławy pod względem jezior to:

➤ PLLW20116 – Jeziorak Duży, powierzchnia JCWP wynosi 32,19 km².

Stan ekologiczny ww. JCWP został sklasyfikowany jako dobry. Stan chemiczny został określony jako dobry. Ocenę ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych określono jako niezagrażona.

Przez obszar ławy przepływa głównie rzeka Ławka - prawobrzeżny dopływ Drwęcy o długości 62,4 km i powierzchni zlewni 379,5 km². Wypływa z południowego krańca jeziora Jeziorak na terenie ławy, przepływa przez pojezierze Ławskie, i uchodzi do rzeki Drwęcy. Jest również szlakiem kajakowym.

Na terenie miasta występują zbiorniki wodne, które w większości są jeziorami eutroficznymi. Jeziora leżące na terenie miasta ławy to:

- Jeziorak – pow. 3296 ha;
- Mały Jeziorak – pow. 26 ha;
- Ławskie Małe;
- Mułek – pow. 1,4 ha;
- Ławskie – pow. 143,03 ha.

Ponadto, wzdłuż zachodniej granicy ławy leży jezioro Silm o powierzchni 58,8 ha.

IV.2.7.2 Wody podziemne

Wody podziemne ze względu na duże zasoby oraz wysoką jakość są bardzo ważnym źródłem zaopatrzenia w wodę do picia. Duże znaczenie gospodarcze oraz występujące powszechnie zagrożenie wód podziemnych, a także brak możliwości ich szybkiego odnawiania, wymusza stałą kontrolę jakości poprzez prowadzenie systemu monitoringu wód podziemnych. Monitoring Jakości Zwykłych Wód Podziemnych (MJZWP) jest elementem Państwowego Monitoringu Środowiska i funkcjonuje jako system krajowy, regionalny i lokalny. Obejmuje

badania parametrów fizyczno-chemicznych wód w celu określenia klasy ich jakości. Krajowa sieć MJZWP funkcjonuje od 1991 roku i aktualnie składa się z blisko 700 punktów badawczych rozmieszczonych na terenie całego kraju. Jej zadaniem jest stała kontrola jakości wód podziemnych we wszystkich poziomach użytkowania, poza oddziaływaniem lokalnych źródeł zanieczyszczeń. Celem badań w sieci krajowej jest śledzenie zmian chemizmu wód podziemnych i sygnalizacja zagrożeń w skali kraju. Pobór prób oraz badania laboratoryjne wody wykonywane są według jednolitych metod przez Państwowy Instytut Geologiczny.

Na terenie miasta występuje obszar Jednolitych Części Wód Podziemnych oznaczony numerem 39 (PLGW200039) o dobrym stanie ilościowym i chemicznym oraz niezagrażonym osiągnięciu celów środowiskowych. Obszar ma powierzchnię 7573.5 km² i przynależy do dorzecza Wisły. Główne zlewnie w obrębie JCWPd to Drwęca i Osa (II rzędu). Zasób wód podziemnych dostępnych do zagospodarowania wynosi 461081 m³/d.

Liczba pięter wodonośnych w obrębie JCWPd 39 wynosi 3, a w jego granicach wody podziemne są związane z utworami wodonośnymi piętra czwartorzędowego, paleogeńsko-neogeńskiego oraz kredowego.

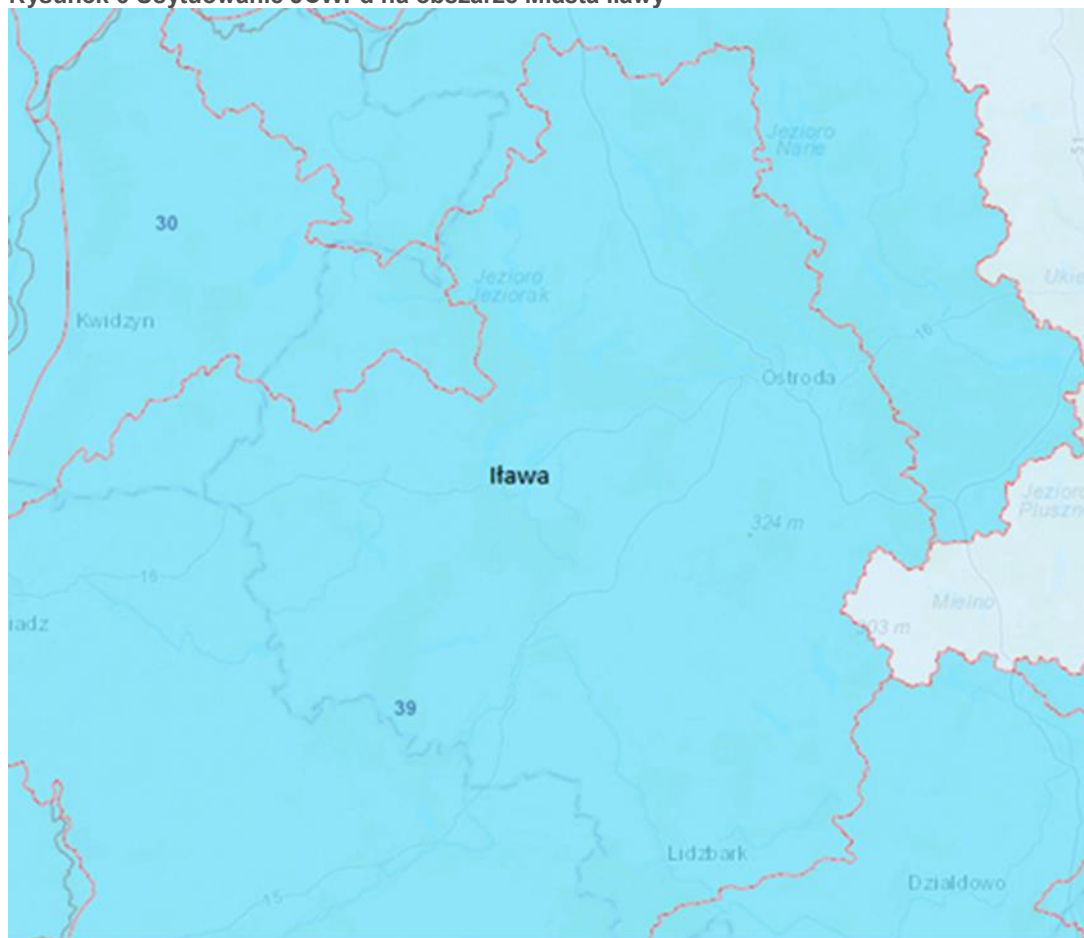
W obrębie piętra czwartorzędowego wyróżniono trzy międzymorenowe poziomy wodonośne oraz poziom wód gruntowych. Wody występujące w utworach czwartorzędowych są typu wodorowęglanowo-wapniowego, wodorowęglanowo-wapniowo-magnezowego lub wodorowęglanowo-siarczanowo-wapniowego.

W obrębie piętra paleogeńsko-neogeńskiego wyróżniono cztery poziomy: piloceński, mioceński, oligoceński oraz paleoceńsko-eoceński. Wody występujące w tych utworach są głównie typu wodorowęglanowo-wapniowego lub wodorowęglanowo-sodowo-wapniowego.

W piętrze kredowym również występują wody typu wodorowęglanowo-wapniowego lub wodorowęglanowo-sodowo-wapniowego.

W poziomach wodonośnych można wyodrębnić dwa systemy krążenia wód podziemnych: system doliny Wisły oraz system Żuław Wiślanych. W związku z tym w północnej części wody zostają odprowadzane w kierunku Żuław Wiślanych, a z pozostałej części w kierunku doliny Wisły. Oba systemy krążenia wód mają wspólne obszary zasilania.

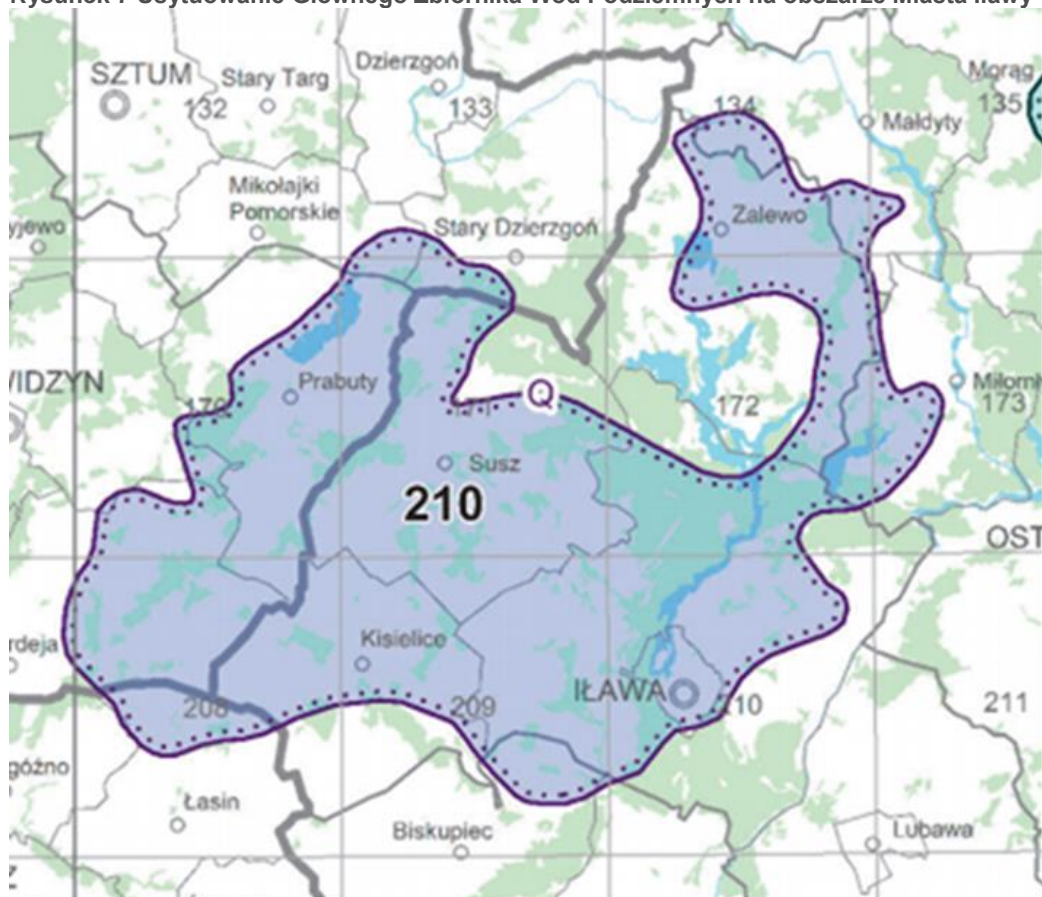
Rysunek 6 Usytuowanie JCWPd na obszarze Miasta Iławy

Źródło: <https://geolog.pgi.gov.pl/#name=19mvaemxx>

Iława położona jest w obszarze głównego zbiornika wód podziemnych (GZWP) oznaczonego nr 210 - Iława (Rys. 7). Powierzchnia całego obszaru wodonośnego wynosi 1159,0 km².

Rysunek 7 Usytuowanie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych na obszarze Miasta Iławy

Źródło: <https://www.pgi.gov.pl/dokumenty-pig-pib-all/psh/zadania-psh/gzwp/4749-mapa-glownych-zbiornikow-wod-podziemnych-stan-na-01-01-2017-r/file.html>

IV.2.8 Zasoby glebowe

Na terenie Miasta Iławy nie znajduje się punkt pomiarowy jakości gleby Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska. Najbliższy taki punkt jest na terenie Gminy Zalewo, w miejscowości Międzychód. Można przyjąć, iż grunty na terenie Miasta mają podobny skład i są to głównie gleby klasy IIIa.

Gleby klasy III (a i b) – gleby orne średnio dobre. Gleby brunatne, gleby bielcowe. W porównaniu do gleb klas I i II, mają gorsze właściwości fizyczne i chemiczne. Odznaczają się dużym wahaniami poziomu wody w zależności od opadów atmosferycznych. Na glebach tej klasy można już zaobserwować procesy ich degradacji. Uzyskiwanie z nich plonów roślin wymagających (buraków cukrowych, pszenicy) jest możliwe wyłącznie dzięki stosowaniu zabiegów agrotechnicznych. Plony roślin niewymagających (żyto, jęczmień, owies, ziemniaki) są relatywnie wysokie bez tego..

IV.2.9 Gospodarka odpadami

Na podstawie art. 3 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tj. Dz.U. 2018 poz. 1454, Dz.U. 2020 poz.1439) w Gminie Miejskiej Ława wprowadzono szczegółowy sposób i zakres świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów (Uchwała nr XIX/212/20 Rady Miejskiej w Ławie z dnia 15 kwietnia 2020 r.). Regulamin określa szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta Ława. Rozdział 4. Regulaminu przedstawia częstotliwość i sposób pozbywania się odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości oraz z terenów przeznaczonych do użytku publicznego zgodnie z poniższymi zasadami:

- Częstotliwość odbioru odpadów zmieszanych z terenu nieruchomości w zabudowie jednorodzinnej oraz z domków letniskowych lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe – jeden raz na dwa tygodnie.
- Częstotliwość odbioru odpadów zmieszanych z terenu nieruchomości w zabudowie wielorodzinnej – dwa razy w tygodniu.
- Częstotliwość odbioru odpadów zebranych w sposób selektywny (papier oraz szkło) z terenu nieruchomości w zabudowie jednorodzinnej, z domków letniskowych lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe – raz w miesiącu.
- Częstotliwość odbioru odpadów zebranych w sposób selektywny (papier oraz szkło) z terenu nieruchomości w zabudowie wielorodzinnej – raz na dwa tygodnie.
- Częstotliwość odbioru odpadów zebranych w sposób selektywny (tworzywa sztuczne, odpady opakowaniowe wielomateriałowe i metale) z terenu nieruchomości w zabudowie jednorodzinnej, z domków letniskowych lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe – raz na dwa tygodnie.
- Częstotliwość odbioru odpadów zebranych w sposób selektywny (tworzywa sztuczne, odpady opakowaniowe wielomateriałowe i metale) z terenu nieruchomości w zabudowie wielorodzinnej – raz w tygodniu.
- Częstotliwość odbioru bioodpadów z terenu nieruchomości w zabudowie jednorodzinnej oraz z domków letniskowych lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe – raz na dwa tygodnie.
- Częstotliwość odbioru bioodpadów z terenu nieruchomości w zabudowie wielorodzinnej – raz w tygodniu.
- Częstotliwość odbioru mebli i innych odpadów wielkogabarytowych z terenu nieruchomości w zabudowie jednorodzinnej oraz z domków letniskowych lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe – raz na kwartał.
- Częstotliwość odbioru mebli i innych odpadów wielkogabarytowych z terenu nieruchomości w zabudowie wielorodzinnej – raz w miesiącu.
- Częstotliwość odbioru popiołu z palenisk domowych i żużli ze wszystkich rodzajów zabudowy w okresie od 1 października do 15 kwietnia – raz na dwa tygodnie, a poza tym okresem – raz w miesiącu.

- Częstotliwość odbioru odpadów budowlanych i rozbiórkowych ze wszystkich rodzajów zabudowy – odbiór po indywidualnym uzgodnieniu terminu z uprawnionym przedsiębiorcą.
- Częstotliwość odbioru zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego ze wszystkich rodzajów zabudowy – dwa razy w roku.
- Częstotliwość odbioru odpadów z koszy ulicznych – nie rzadziej niż raz w tygodniu.

Przekazywanie odpadów zebranych selektywnie przez mieszkańców poza harmonogramem możliwe jest poprzez indywidualne dostarczenie ich do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych.

Ponadto gospodarka odpadami powinna spełniać wszystkie założenia zawarte w Planie Gospodarki Odpadami dla województwa warmińsko-mazurskiego.

Mieszkańcy Miasta Ławy aktualnie mają możliwość dostarczać selektywnie zebrane odpady komunalne do Stacjonarnego Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w: PSZOK w Ławie, ul. Komunalna.

IV.2.10 Gospodarka wodno-ściekowa

Obecnie mieszkańcy Miasta Ławy zaopatrywani są w wodę przez Ławskie Wodociągi Sp. z o.o., które zajmuje się również odprowadzaniem i eksploatacją oczyszczalni ścieków. Woda pobierana jest głównie z ujęć wód podziemnych. Ujmowana woda jest poddawana procesowi uzdatniania poprzez procesy filtracji, odżelaziania, napowietrzania, promieniowania UV, co odbywa się w stacjach uzdatniania wody.

Na terenie Ławy znajdują się zakłady i przedsiębiorstwa, które są właścicielami indywidualnych ujęć, wykorzystujący wodę na własne potrzeby, są to:

- Zakład Karny w Ławie
- Xella Polska Sp. z o.o.
- Amelo Sp. z o.o.

Długość czynnej sieci wodociągowej rozdzielczej (stan na 2019 rok) wynosiła 102,8 kilometra na terenie Ławy. Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania znajdujące się na terenie Ławy stanowiły według stanu na rok 2019 roku 1 927 sztuk. Ludność korzystająca z sieci to 32 256 mieszkańców. Łącznie w 2019 roku średnie zużycie wody w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca wyniosło 33 m³. Według danych z 2019 roku 96,8% mieszkańców Miasta Ławy korzystało z instalacji wodociągowej.

Co miesiąc ocenę jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na terenie miasta wykonuje Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ławie. Na podstawie oceny dokonanej w 2019 i 2020 roku stwierdzono przydatność wody do użycia dostarczanej do mieszkańców.

Oczyszczalnia ścieków, należąca do Ławskich Wodociągów Sp. z o.o., położona jest w miejscowości Dziarny oddalonej ok. 3 km od Ławy. Odbiornikiem ścieków oczyszczonych jest przepływająca w pobliżu oczyszczalni rzeka Ławka stanowiąca prawy dopływ rzeki Drwęcy.

Ścieki są wstępnie oczyszczane mechanicznie za pomocą krat, a następnie są pompowane do oczyszczalni mechaniczno-biologicznej w Dziarnach. Pompy podają ścieki do oczyszczalni stalowymi kolektorami.

Pod kątem zapotrzebowania obiektu na energię cieplną oczyszczalnia jest w 100% samowystarczalna, ewentualne nadwyżki ciepła kierowane są do suszarni osadów pościekowych. Zapotrzebowanie obiektu na energię elektryczną pokrywane jest z oczyszczalni w ok. 95-98%. W latach 2002 – 2018 została przeprowadzona modernizacja oczyszczalni, która obejmowała IV etapy, a jej koszt był pokryty w 60% z dotacji z programów pomocowych.

Oczyszczalnia przyjmuje ścieki komunalne, które są mieszaniną ścieków bytowych i przemysłowych pochodzących z zakładów m.in. uboju i przetwórstwa mięsa drobiowego, przetwórstwa celulozy oraz przetwórstwa ziemniaków.

IV.2.11 Zasoby przyrodnicze

Miasto Ława położone jest na pojezierzu ławskim nad najdłuższym jeziorem w Polsce Jeziorakiem. Miasto leży na terenie Zielonych Płuc Polski i od zachodu i północy otacza je Park krajobrazowy Pojezierza Ławskiego.

Na obszarze Miasta wg GUS w 2019 roku lesistość wynosiła ok. 13,8%.

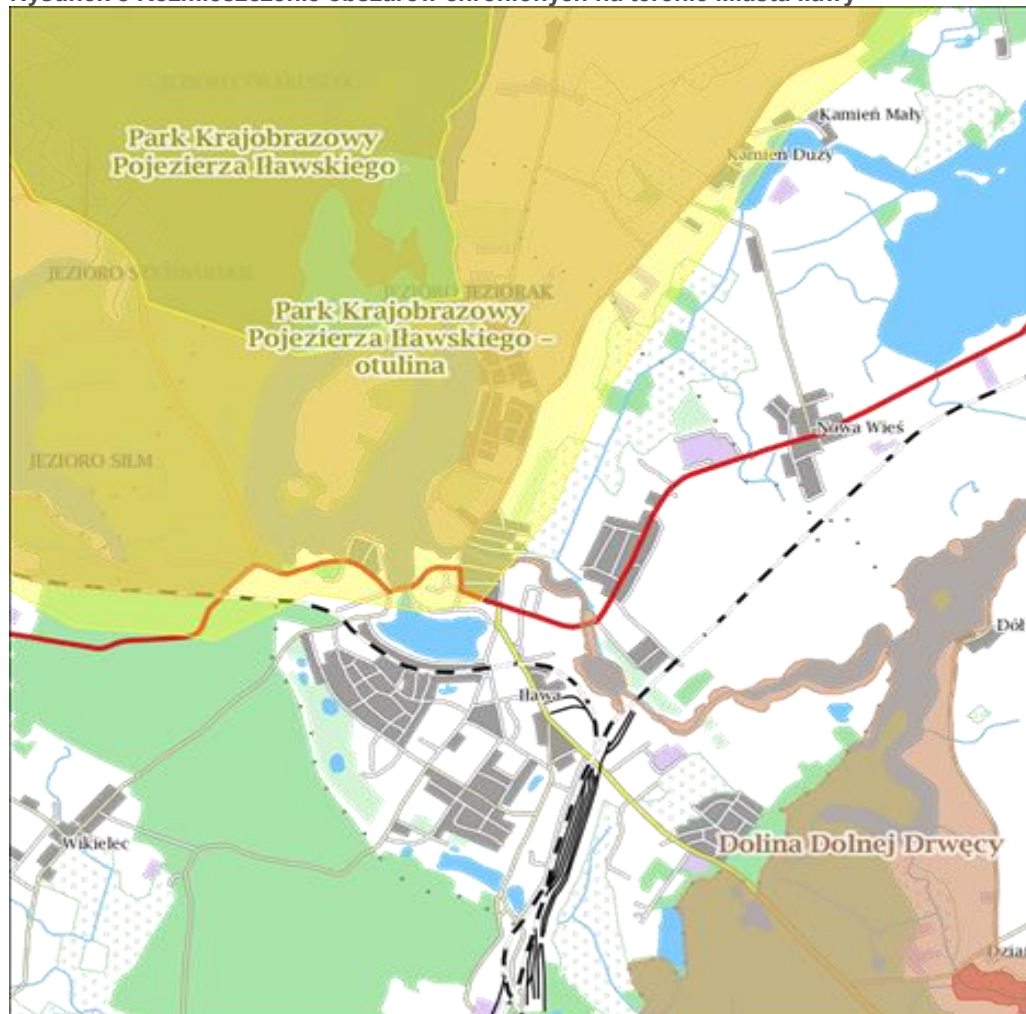
Lasy znajduje w obrębie Nadleśnictwa Ława, który sprawuje nadzór nad całym obszarem w imieniu Lasów Państwowych. Dominującym gatunkiem lasotwórczym jest sosna pospolita, (około 70 %), ale pochodzenie drzewostanów każdego z trzech obrębów (tj. obszarów obejmujących kilka leśnictw) jest nieco inne. Lasy ławskie znajdują się w granicach naturalnego występowania buka obok innych występujących w całym kraju gatunków lasotwórczych. Urozmaiconą, polodowcową rzeźbą terenu, mozaiką gleb, mnogość cieków i zbiorników wodnych sprawiają, że tutejsze lasy charakteryzują się dużą różnorodnością zarówno krajobrazową, jak i przyrodniczą.

W lasach nie stanowiących własność Skarbu Państwa nadzór sprawuje Starosta ławski.

Na terenie Miasta Ławy znajdują się następujące formy przyrody:

- Park Krajobrazowy Pojezierza Ławskiego;
- Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Dolnej Drwęcy;
- Obszar Chronionego Krajobrazu Pojezierza Ławskiego – część A i B;
- Obszar Natura 2000 – Ostoja;
- Obszar Natura 2000 – Lasy Ławskie;

Rysunek 8 Rozmieszczenie obszarów chronionych na terenie Miasta Ławy

Źródło: Geoserwis GDOŚ

Park Krajobrazowy

Park krajobrazowy to jedna z form ochrony przyrody w Polsce, określonych w Ustawie o ochronie przyrody z 2004 roku. Parki krajobrazowe chronią obszary ze względu na ich wartości przyrodnicze, historyczne, kulturowe i walory krajobrazowe w celu ich zachowania i promowania w duchu zrównoważonego rozwoju.

Na terenie Miasta Ławy znajduje się Park Krajobrazowy Pojezierza Ławskiego, który swym zasięgiem obejmuje Gminy: Susz (miejsko-wiejska), Zalewo (miejsko-wiejska), Ława (miejska), Ława (wiejska), Stary Dzierzgoń (wiejska). Powierzchnia Parku to 25 045 ha. W granicach Parku znajdują się dwa rozległe obszary sandrowe, czyli równiny akumulacyjne zbudowane ze żwirów i piasków. Zostały one usypane przez rzeki proglacjalne wypływające u czoła lodowca. Pomiędzy Dzierzgoniem i Ławą znajduje się tzw. sandr ławski, a pomiędzy Morągiem i Ostródą - sandr ostródzki. Występują one, co najmniej na dwóch poziomach -100

i 116 m n.p.m. Sandr ławski nachylony jest z północy ku południowi. Część północna charakteryzuje się bardziej urozmaiconą rzeźbą niż południowa. Pod względem florystycznym teren Parku charakteryzuje się wysoką różnorodnością. Głównym składnikiem są zbiorowiska leśne, znaczny jest udział roślinności wodnej, mniejszy bagienno-torfowej, łąkowej i synantropijnej. Stwierdzono tu 790 taksonów roślin kwiatowych, tj. 35% flory Polski. Ochronie całkowitej podlega 29 gatunków, m.in. wawrzynek wilczełyko, wroniec widlasty, widłak goździsty, goździk pyszny, grzybień biały i północny, grązel żółty, rosiczka okrągłolistna, szereg storczyków np. kukułka plamista, kukułka krwista, kruszczyk szerokolistny. Ponadto 13 gatunków podlegających ochronie częściowej, m.in. porzeczka czarna, kruszyna pospolita, bagno zwyczajne, kalina koralowa, paprotka zwyczajna, kopytnik pospolity, pierwiosnek lekarski, marzanka wonna, kocanki piaskowe i konwalia majowa. Szata roślin tego terenu zawiera wiele gatunków rzadkich i ginących. Wśród gatunków leśnych i zaroślowych znajdują się m.in. żurawina drobnolistkowa, bażyna czarna, wierzba rokita, olsza szara, kokorycz pusta i fiołek torfowy. Fauna Parku również wykazuje duże zróżnicowanie gatunkowe, co jest związane z różnorodnością siedlisk i bogactwem szaty roślinnej, stosunkowo słabo przekształconej w porównaniu do innych terenów użytkowanych gospodarczo.

Rysunek 9 Dokumentacja zdjęciowa Parku Krajobrazowego PL.ZIPOP.1393.PK.58

Źródło: <http://parkikrajobrazowewarmiimazur.pl/pojezierzailawskiego/>

Obszar chronionego krajobrazu

Obszar chronionego krajobrazu – forma ochrony przyrody. Obszary takie zajmują różnej wielkości tereny, zwykle rozległe, obejmujące pełne jednostki środowiska naturalnego takie jak doliny rzeczne, kompleksy leśne, ciągi wzgórz, pola wydymowe, torfowiska.

Na obszarze Miasta Ławy występują dwa obszary chronionego krajobrazu:

- Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Dolnej Drwęcy, o powierzchni 16 550,10 ha położony jest w województwie warmińsko-mazurskim, w powiecie ławskim na terenie gmin: Lubawa i miasta Lubawa, Ława i miasta Ława, w powiecie nowomiejskim na terenie gmin: Kurzętnik, Nowe Miasto Lubawskie i miasta Nowe Miasto Lubawskie oraz w powiecie ostródzkim na terenie gminy Ostróda.
- Obszar Chronionego Krajobrazu Pojezierza Ławskiego – część A i B – zajmuje obszar o powierzchni 13 031,7 ha i obejmuje swoim zasięgiem tereny Gmin: Susz (miejsko-wiejska), Zalewo (miejsko-wiejska), Ława (miejska), Ława (wiejska), Stary Dzierzgoń (wiejska).

Rysunek 10 Dokumentacja zdjęciowa Obszar chronionego krajobrazu PL.ZIPOP.1393.OCHK.597

Źródło: <http://parkikrajobrazowewarmiimazur.pl/pojezierzailawskiego>

Obszar Natura 2000

Natura 2000 to program sieci obszarów objętych ochroną przyrody na terytorium Unii Europejskiej. Celem programu jest zachowanie określonych typów siedlisk przyrodniczych oraz gatunków, które uważane są za cenne i zagrożone w skali całej Europy. Wspólne działanie na rzecz zachowania dziedzictwa przyrodniczego Europy w oparciu o jednolite prawo ma na celu optymalizację kosztów i spotęgowanie korzystnych dla środowiska efektów.

Na terenie Miasta Ławy występują dwa takie obszary:

- Obszar Natura 2000 – Ostoja zajmuje powierzchnię 21029,35 ha, a swoim zasięgiem obejmuje Gminy: Susz (miejsko-wiejska), Zalewo (miejsko-wiejska), Ława (miejska), Ława (wiejska), Stary Dziergoń (wiejska).
- Obszar Natura 2000 – Lasy Ławskie zajmuje powierzchnię 25218,53 ha, a swoim zasięgiem obejmuje Gminy: Susz (miejsko-wiejska), Zalewo (miejsko-wiejska), Ława (miejska), Ława (wiejska), Stary Dziergoń (wiejska).

Rysunek 11 Dokumentacja zdjęciowa Natura 2000 o kodzie PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH280053.H

Źródło: <https://www.gmina-ilawa.pl/obszary-natura-2000/>

V. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Celem opracowania Programu Ochrony Środowiska jest weryfikacja podjętych działań wraz z aktualną oceną stanu środowiska, w porównaniu do zakładanych efektów, a także uaktualnienie celów polityki ekologicznej zapewniającej bezpieczeństwo wszystkich komponentów środowiska naturalnego z zachowaniem zasady zrównoważonego rozwoju gospodarczego i społecznego. W Programie Ochrony Środowiska wskazany został sposób realizacji założeń na terenie gminy, zgodnie z wytyczonymi priorytetami ekologicznymi, a także z wyszczególnieniem działań krótkoterminowych do roku 2024 jak i działań długoterminowych, zgodnymi z celami ustalonymi w strategiach, programach i dokumentach programowych szczebla międzynarodowego i krajowego.

Opracowany dokument wyznacza również harmonogram działań w oparciu o wszystkie komponenty środowiska naturalnego, wraz z aspektami finansowymi realizacji proponowanych inwestycji i koncepcją prowadzenia monitoringu, a także aktualizacji założeń. Istotnym celem jest również włączenie społeczeństwa na etapie kreowania dokumentu, a następnie przy jego realizacji i ewaluacji podjętych działań. Przyczyni się to do uspołecznienia procesu, a tym samym spełni edukacyjną rolę dokumentu.

Realizacja powyższych celów w konsekwencji spowoduje poprawę stanu zasobów przyrodniczych, wodnych oraz klimatycznych. W przypadku osiągnięcia rezultatów założonych w dokumencie zwiększy się pozytywnie zdrowie mieszkańców. Jednocześnie brak realizacji ww. zapisów może w konsekwencji doprowadzić do:

- Pogorszenie się jakości powietrza;
- Pogorszenie stanu zasobów wodnych;
- Pogorszenia jakości życia mieszkańców;
- Pogorszenie się stanu zasobów przyrodniczych.

Reasumując, brak realizacji założeń określonych w POŚ spowoduje w dłuższej perspektywie pogorszenie się stanu całego środowiska na terenie miasta.

VI. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Rozdział obejmuje zagadnienia dotyczące problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji aktualizacji Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla miasta Ławy. Szczegółowy opis problemów przedstawia tabela poniżej.

Tabela 11 Problemy ochrony środowiska

OBSZAR PROBLEMOWY	ZIDENTYFIKOWANE PROBLEMY ŚRODOWISKOWE
POWIETRZE	<ul style="list-style-type: none">• obniżenie bogactw przyrodniczych;• pogorszenie warunków zdrowotnych człowieka;• zanieczyszczenie powietrza wynikające głównie z niskiej emisji na terenie miasta;
GLEBA	<ul style="list-style-type: none">• utrata terenów przyrodniczych stanowiących główny potencjał miasta;• pogorszenie warunków zdrowotnych ludności lokalnej;
WODA	<ul style="list-style-type: none">• utrata źródeł wody dla potrzeb konsumpcyjnych;• utrata walorów miejsc rekreacji;• pogorszenie warunków zdrowotnych człowieka;
PRZYRODA I KRAJOBRAZ	<ul style="list-style-type: none">• obniżenie się zdrowotności lasów;• spadek produktywności lasów;• pogarszanie się warunków klimatycznych, wodnych i funkcji rekreacyjnych lasów stanowiących główny potencjał miasta;
ZABYTKI I DOBRA MATERIALNE	<ul style="list-style-type: none">• degradowanie istniejących zabytków na terenie miasta poprzez zanieczyszczenia wynikające z braku ograniczenia niskiej emisji.

Źródło: Opracowanie własne

VII. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

Kompensację przyrodniczą należy przeprowadzić, jeśli w wyniku realizacji konkretnej inwestycji może nastąpić szkoda w środowisku, w sposób szczególnie dotyczy to ewentualnych szkód wyrządzonych na obszarach chronionych Natura 2000. W przypadku działań zaproponowanych w Programie Ochrony Środowiska, które będą prowadzone na terenach zurbanizowanych, całkowicie przekształconych antropogenicznie, gdzie występują obszary chronione, jednak działania wynikające z dokumentu nie wpływają na te obszary.

Rezultatem realizacji działań zaproponowanych dla Miasta Iława mogą być ograniczone czasowo i przestrzennie uciążliwości związane z przeprowadzanymi remontami i termomodernizacją budynków lub inwestycjami polegającymi na modernizacji dróg oraz działań związanych z racjonalizacją użytkowania energii i ciepła oraz z wykorzystaniem OZE.

Podczas realizacji działań dla inwestycji liniowych oraz dla obiektów kubaturowych nastąpi krótkotrwała uciążliwość dla środowiska spowodowana pracami budowlano-remontowymi. Może nastąpić tymczasowa zwiększona emisja pyłów do powietrza oraz zwiększona emisja NO₂ ze wzmożonego ruchu pojazdów budowlanych oraz wzrost emisji hałasu. W celu zapobiegania lub ograniczania oddziaływań na warunki życia i zdrowie ludzi powinno się podjąć następujące działania:

- Wcześniejsze informowanie ludności o zamierzonych pracach;
- Zakładanie siatek ochronnych na elewacje remontowanych budynków;
- Wykonywanie prac uciążliwych ze względu na hałas tylko w godzinach dziennych;
- Odpowiednie oznaczanie reorganizacji ruchu;
- Rewitalizacja zieleni miejskiej po zakończeniu prac (np. w przypadku nieznacznych kolizji z zielenią miejską w wyniku przeprowadzenia inwestycji liniowych).

Jednocześnie należy zaznaczyć, że są to tylko przedstawione propozycje działań mających na celu poprawę jakości powietrza, wzrost wykorzystania OZE i zmniejszenie zużycia energii, jednak za realizację zadań odpowiadają bezpośrednio inwestorzy, którzy powinni zwrócić uwagę, na wybór rozwiązań i technologii spełniających kryteria najlepszych dostępnych technik oraz spełniających standardy emisyjne, zarówno na etapie budowy, eksploatacji i w fazie poeksploatacyjnej.

Ponadto Prognoza nie zawiera i nie zastępuje ocen oddziaływań na środowisko tych działań będących przedsięwzięciami, które muszą być poddane osobnej procedurze przeprowadzenia takiej oceny np. związanych z inwestycjami liniowymi czy budową Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów (kwalifikację przedsięwzięć przeprowadza się na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko – Dz. U. z 2019 poz. 1839 z póź. zm.).

VIII. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Podstawowym, kluczowym celem realizacji Programu ochrony Środowiska dla Miasta Iławy, jest zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza oraz ochrona zasobów przyrodniczych i wodnych.

Cel taki przyjęty został zgodnie ze Strategią Zrównoważona Europa 2030, która wyznacza drogę rozwoju państw Unii Europejskiej do 2030 r. poprzez powiązanie ze sobą inteligentnego, zrównoważonego i sprzyjającego włączaniu społeczeństwa rozwoju. Poszczególne priorytety powinny opierać się na wzroście gospodarczym, opartym na wiedzy i innowacji oraz jej efektywnego rozwoju przy wykorzystaniu zasobów przyjaznych środowisku, a także wysokim poziomie zatrudnienia, przy zachowaniu spójności społecznej i terytorialnej.

Powyższe działania zapewnią Europie przewagę konkurencyjną oraz pomniejszenie jej zależności od zewnętrznych źródeł zaopatrzenia w surowce i towary podstawowe.

Jednym z podstawowych zadań władz Miasta jest konieczność zabezpieczenia zasobów przyrodniczych wspólnoty samorządowej. Należy pamiętać, iż gwałtowny rozwój niesie ze sobą większą emisję gazów cieplarnianych oraz degradację środowiska naturalnego, co stanowi wyzwanie dla władz Miasta w zarządzaniu środowiskiem miejskim.

W związku z powyższym za realizację celów pakietu oraz Strategii Zrównoważona Europa 2030 odpowiadają również jednostki samorządu terytorialnego, a tym samym Miasta, których celem jest zrealizowanie unijnego planu poprzez prowadzenie zrównoważonych działań. Przedstawione powyżej priorytety ekologiczne i podporządkowane im cele dążą konsekwentnie do poprawy środowiska naturalnego, zapewnienia bezpieczeństwa ekologicznego, ochrony dziedzictwa przyrodniczego, racjonalnego użytkowania zasobów przyrody oraz zrównoważonego wykorzystania surowców, materiałów, wody i energii analizowanej jednostki samorządu terytorialnego w następujących dziedzinach:

- powietrze,
- ochrona przyrody i krajobrazu,
- gleby.

IX. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIE PROGRAMU NA POSZCZEGÓLNE ELEMENTY ŚRODOWISKA

IX.1 Oddziaływanie na środowisko poszczególnych zadań planowanych do realizacji w ramach Planu

Poniżej przedstawiono tabelę określającą wpływ powyższych inwestycji na poszczególne komponenty środowiska:

Tabela 12 Oddziaływanie na środowisko poszczególnych inwestycji

Lp.	Grupa zadań	Przewidywane oddziaływanie	Oddziaływanie na środowisko	Możliwe negatywne oddziaływanie na środowisko
I	Budynki użyteczności publicznej	Bezpośrednie	Zmniejszenie zużycia ciepła wytwarzanego ze źródeł konwencjonalnych; Poprawa bilansu energetycznego; Oszczędność kosztów eksploatacji budynku;	W trakcie realizacji inwestycji istnieje ryzyko wystąpienia negatywnego oddziaływania na środowisko: wystąpią krótkotrwałe prace budowlane, które mogą być uciążliwe poprzez hałas, pył i wytworzone odpady uciążliwe dla środowiska. Negatywne oddziaływanie będzie miało miejsce jedynie w trakcie wykonywania niezbędnych robót. Po zakończeniu których przywrócony zostanie pierwotny stan środowiska.
		Pośrednie	Poprawa jakości powietrza; Obniżenie emisji niskiej; Zmniejszenie zużycia ciepła ze źródeł konwencjonalnych;	
		Wtórne	Poprawa jakości powietrza; Obniżenie emisji niskiej; Zmniejszenie zużycia ciepła ze źródeł konwencjonalnych;	
		Skumulowane	Poprawa jakości powietrza; Obniżenie emisji niskiej; Zmniejszenie zużycia ciepła ze źródeł konwencjonalnych;	
		Krótkoterminowe	Poprawa jakości powietrza; Obniżenie emisji niskiej; Zmniejszenie zużycia ciepła ze źródeł konwencjonalnych;	
		Długoterminowe	Poprawa jakości powietrza; Obniżenie emisji niskiej; Zmniejszenie zużycia ciepła ze źródeł	

Lp.	Grupa zadań	Przewidywane oddziaływanie	Oddziaływanie na środowisko	Możliwe negatywne oddziaływanie na środowisko
			konwencjonalnych; Poprawa jakości życia w Mieście;	
II	Budynki mieszkalne	Bezpośrednie	Zmniejszenie zużycia ciepła wytwarzanego ze źródeł konwencjonalnych; Poprawa bilansu energetycznego; Oszczędność kosztów eksploatacji budynku;	W trakcie realizacji inwestycji istnieje ryzyko wystąpienia negatywnego oddziaływania na środowisko: wystąpią krótkotrwałe prace budowlane, które mogą być uciążliwe poprzez hałas, pył i wytworzone odpady uciążliwe dla środowiska. Negatywne oddziaływanie będzie miało miejsce jedynie w trakcie wykonywania niezbędnych robót. Po zakończeniu których przywrócony zostanie pierwotny stan środowiska.
		Pośrednie	Poprawa jakości powietrza; Obniżenie emisji niskiej; Zmniejszenie zużycia ciepła ze źródeł konwencjonalnych;	
		Wtórne	Poprawa jakości powietrza; Obniżenie emisji niskiej; Zmniejszenie zużycia ciepła ze źródeł konwencjonalnych;	
		Skumulowane	Poprawa jakości powietrza; Obniżenie emisji niskiej; Zmniejszenie zużycia ciepła ze źródeł konwencjonalnych;	
		Krótkoterminowe	Poprawa jakości powietrza; Obniżenie emisji niskiej; Zmniejszenie zużycia ciepła ze źródeł konwencjonalnych;	
		Długoterminowe	Poprawa jakości powietrza; Obniżenie emisji niskiej; Zmniejszenie zużycia ciepła ze źródeł	

Lp.	Grupa zadań	Przewidywane oddziaływanie	Oddziaływanie na środowisko	Możliwe negatywne oddziaływanie na środowisko
			konwencjonalnych; Poprawa jakości życia w Mieście;	
III	Ciepłownictwo, przedsiębiorcy, inwestycje OZE	Bezpośrednie	Zmniejszenie zużycia ciepła wytwarzanego ze źródeł konwencjonalnych; Poprawa bilansu energetycznego; Oszczędność kosztów eksploatacji budynku;	W trakcie realizacji inwestycji istnieje ryzyko wystąpienia negatywnego oddziaływania na środowisko: wystąpią krótkotrwałe prace budowlane, które mogą być uciążliwe poprzez hałas, pył i wytworzone odpady uciążliwe dla środowiska. Negatywne oddziaływanie będzie miało miejsce jedynie w trakcie wykonywania niezbędnych robót. Po zakończeniu których przywrócony zostanie pierwotny stan środowiska.
		Pośrednie	Poprawa jakości powietrza; Obniżenie emisji niskiej; Zmniejszenie zużycia ciepła ze źródeł konwencjonalnych;	
		Wtórne	Poprawa jakości powietrza; Obniżenie emisji niskiej; Zmniejszenie zużycia ciepła ze źródeł konwencjonalnych;	
		Skumulowane	Poprawa jakości powietrza; Obniżenie emisji niskiej; Zmniejszenie zużycia ciepła ze źródeł konwencjonalnych;	
		Krótkoterminowe	Poprawa jakości powietrza; Obniżenie emisji niskiej; Zmniejszenie zużycia ciepła ze źródeł konwencjonalnych;	
		Długoterminowe	Poprawa jakości powietrza; Obniżenie emisji niskiej; Zmniejszenie zużycia ciepła ze źródeł	

Lp.	Grupa zadań	Przewidywane oddziaływanie	Oddziaływanie na środowisko	Możliwe negatywne oddziaływanie na środowisko
			konwencjonalnych; Poprawa jakości życia w Mieście;	
IV	Transport	Bezpośrednie	Poprawa jakości powietrza; Obniżenie emisji związane z transportem; Zwiększenie bezpieczeństwa na drogach lokalnych; Poprawa jakości życia w Mieście;	W trakcie realizacji inwestycji istnieje ryzyko wystąpienia negatywnego oddziaływania na środowisko: wystąpią krótkotrwałe prace budowlane, które mogą być uciążliwe poprzez hałas, pył i wytworzone odpady uciążliwe dla środowiska. Negatywne oddziaływanie będzie miało miejsce w sposób nasiolony w trakcie wykonywania niezbędnych robót. Po zakończeniu których przywrócony zostanie pierwotny stan środowiska. Budowa nowych dróg i ciągów komunikacyjnych będzie miała stosunkowo ograniczone oddziaływanie na środowisko. Zalecane zastosowanie przejść dla zwierząt w przypadkach udokumentowania tras ich wzmożonych przemieszczeń, a także niezbędna jest minimalizacja działań w zasięgu obszarów leśnych, zadrzewionych i hydrogenicznych.
		Pośrednie	Poprawa jakości powietrza; Obniżenie emisji związane z transportem; Zwiększenie bezpieczeństwa na drogach lokalnych; Poprawa jakości życia w Mieście;	
		Wtórne	Poprawa jakości powietrza; Obniżenie emisji związane z transportem; Zwiększenie bezpieczeństwa na drogach lokalnych; Poprawa jakości życia w Mieście;	
		Skumulowane	Poprawa jakości powietrza; Obniżenie emisji związane z transportem; Zwiększenie bezpieczeństwa na drogach lokalnych; Poprawa jakości życia w Mieście;	

Lp.	Grupa zadań	Przewidywane oddziaływanie	Oddziaływanie na środowisko	Możliwe negatywne oddziaływanie na środowisko
		Krótkoterminowe	Poprawa jakości powietrza; Obniżenie emisji związane z transportem; Zwiększenie bezpieczeństwa na drogach lokalnych; Poprawa jakości życia w Mieście;	
		Długoterminowe	Poprawa jakości powietrza; Obniżenie emisji związane z transportem; Zwiększenie bezpieczeństwa na drogach lokalnych; Poprawa jakości życia w Mieście;	
V	Oświetlenie	Bezpośrednie	Zmniejszenie zużycia energii na terenie Miasta; Poprawa bilansu energetycznego; Oszczędność kosztów eksploatacji budynku;	Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na środowisko
		Pośrednie	Poprawa jakości powietrza; Obniżenie emisji niskiej;	
		Wtórne	Poprawa jakości powietrza; Obniżenie emisji niskiej;	
		Skumulowane	Poprawa jakości powietrza; Obniżenie emisji niskiej;	
		Krótkoterminowe	Poprawa jakości powietrza; Obniżenie emisji niskiej;	

Lp.	Grupa zadań	Przewidywane oddziaływanie	Oddziaływanie na środowisko	Możliwe negatywne oddziaływanie na środowisko
		Długoterminowe	Poprawa jakości powietrza; Obniżenie emisji niskiej; Poprawa jakości życia w Mieście;	
VI	Zarządzanie energią	Bezpośrednie	Poprawa efektywności kontroli i zarządzania środowiskiem	Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na środowisko
		Pośrednie	Poprawa efektywności kontroli i zarządzania środowiskiem	
		Wtórne	Poprawa efektywności kontroli i zarządzania środowiskiem	
		Skumulowane	Poprawa efektywności kontroli i zarządzania środowiskiem	
		Krótkoterminowe	Poprawa efektywności kontroli i zarządzania środowiskiem	
		Długoterminowe	Poprawa efektywności kontroli i zarządzania środowiskiem	
VII	Świadomość energetyczna	Bezpośrednie	Poprawa efektywności kontroli i zarządzania środowiskiem	Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na środowisko
		Pośrednie	Poprawa efektywności kontroli i zarządzania środowiskiem	
		Wtórne	Poprawa efektywności kontroli i zarządzania środowiskiem	
		Skumulowane	Poprawa efektywności kontroli i zarządzania środowiskiem	

Lp.	Grupa zadań	Przewidywane oddziaływanie	Oddziaływanie na środowisko	Możliwe negatywne oddziaływanie na środowisko
		Krótkoterminowe	Poprawa efektywności kontroli i zarządzania środowiskiem	
		Długoterminowe	Poprawa efektywności kontroli i zarządzania środowiskiem	

Źródło: Opracowanie własne

IX.1.1 Oddziaływanie na różnorodność biologiczną, zwierzęta i rośliny

Zadania wskazane niniejszym dokumentem z założenia mają skutkować poprawą środowiska naturalnego, poprzez działania związane z ograniczeniem niskiej emisji. Wśród proponowanych inwestycji nie przewiduje się takich, które mogłyby mieć znaczące oddziaływanie na środowisko.

Ewentualne, negatywne oddziaływanie na środowisko może wystąpić jedynie sporadycznie i chwilowo, w trakcie prowadzenia robót budowlanych, montażowych w remontowych. Jednakże po ich zakończeniu, środowisko zostanie przywrócone do stanu pierwotnego.

Wśród proponowanych do zastosowania źródeł energii odnawialnej wykorzystane zostaną: panele słoneczne na potrzeby c.w.u., montaż ogniw fotowoltaicznych; pomp ciepła, wysokosprawna kogeneracja. Działanie tych urządzeń nie wyrządza szkody środowisku, a przeciwnie niesie za sobą pozytywne aspekty związane z ograniczeniem niskiej emisji do środowiska, co skutkuje poprawą powietrza atmosferycznego. Tym samym wpływa korzystnie na ekosystem.

Mogą natomiast wystąpić, czasowe negatywne oddziaływania w trakcie prac termomodernizacyjnych w budynkach mieszkalnych i użytkowych. Mogą ulec uszkodzeniu gniazda ptaków i nietoperzy. Będzie to jednak szkoda krótkotrwała i całkowicie odwracalna.

Również w trakcie prac nad rozbudową i przebudową dróg i ścieżek rowerowych, mogą nastąpić pewne niedogodności dla środowiska. Jednakże prawdopodobieństwo negatywnego wpływu będzie minimalizowane poprzez wytyczenie przebiegu szlaków, tak aby roboty budowlane były, jak najmniej uciążliwe lub wcale dla przyrody.

IX.1.2 Oddziaływanie na ludzi

Wskazane zadania z założenia mają skutkować poprawą środowiska naturalnego, poprzez działania związane z ograniczeniem niskiej emisji i ochroną zasobów przyrodniczych i wodnych. Tym samym nastąpi znaczna poprawa jakości powietrza atmosferycznego, co będzie miało swoje pozytywne oddziaływanie na mieszkańców Miasta.

IX.1.3 Oddziaływanie na wodę

Wskazane działania z założenia mają skutkować poprawą jakości wód powierzchniowych jak i podziemnych. Działanie te przyczynią się do zwiększenia ochrony zasobów wodnych, które występują w znacznej ilości na obszarze Miasta Iławy, a także zwiększą ich atrakcyjność pod względem turystycznym.

IX.1.4 Oddziaływanie na powietrze

Wskazane zadania z założenia mają skutkować poprawą środowiska naturalnego, poprzez działania związane z ograniczeniem niskiej emisji. Tym samym nastąpi znaczna poprawa jakości powietrza atmosferycznego.

IX.1.5 Oddziaływanie na powierzchnię ziemi i krajobraz

Oddziaływanie w tym aspekcie będzie z gruntu neutralne. Inwestycje planowane dla Miasta Ławy, nie naruszają w jakikolwiek sposób krajobrazu czy powierzchni ziemi w perspektywie długoterminowej. Możliwe oddziaływanie będzie miało charakter krótkoterminowy i odwracalny związany z prowadzonymi pracami budowlano-montażowymi.

IX.1.6 Oddziaływanie na klimat i wystąpienia klęsk żywiołowych

W aspekcie klimatu i możliwości wystąpienia klęsk żywiołowych planowane działania mogą mieć jedynie oddziaływanie pozytywne. Zmniejszenie niskiej emisji, prowadzące do poprawy powietrza atmosferycznego, będzie miało swoje odzwierciedlenie również w pozytywnym wpływie na klimat atmosferyczny i ograniczy negatywny wpływ występowania klęsk żywiołowych.

IX.1.7 Oddziaływanie na zasoby naturalne

Zasadniczo nie przewiduje się, że inwestycje będą w jakikolwiek sposób mogły oddziaływać na zasoby naturalne. Ewentualny wpływ na ten aspekt środowiska, może mieć zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii i termomodernizowanie budynków mieszkalnych i użytkowych, co będzie przekładało się na zmniejszenie udziału paliw kopalnych w bilansie energetycznym miasta.

IX.1.8 Oddziaływanie na zabytki, dobra materialne

W ramach Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Ławy nie przewiduje się działań, na obiektach zabytkowych lub stanowiących dobra materialne. Wpływ realizacji, zasadniczo będzie neutralny, jednakże fakt ograniczenia niskiej emisji, może pozytywnie wpłynąć na zachowanie zabytków w mieście.

IX.1.9 Oddziaływanie na korytarze ekologiczne

W ramach POŚ nie przewiduje się działań, wpływających na korytarze ekologiczne.

IX.1.10 Oddziaływanie na obszary NATURA 2000

Głównym celem funkcjonowania Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000 jest zachowanie określonych typów siedlisk przyrodniczych i gatunków roślin i zwierząt, które uważa się za cenne (znaczące dla zachowania dziedzictwa przyrodniczego Europy) i zagrożone wyginięciem w skali całej Europy. Cel ten ma być realizowany poprzez wyznaczenie i objęcie

ochroną obszarów, na których te gatunki i siedliska występują. Na terenie Miasta zostały wyznaczone dwa obszary Natura 2000, jednakże realizacja Programu w sposób bezpośredni i pośredni nie wpłynie na cele ochrony, przedmioty ochrony, integralność obszarów i spójność Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000. Wszystkie działania objęte Programem mają służyć ochronie zasobów wodnych, zasobów przyrodniczych oraz poprawie jakości powietrza.

IX.1.11 Oddziaływanie na występujące na terenie Miasta ława formy ochrony przyrody i otulin

W ramach POŚ dla Miasta Ławy nie przewiduje się działań realizowanych na terenach zidentyfikowanych na terenie Miasta form ochrony przyrody i otulin. Działania związane z ochroną zasobów wodnych, zasobów środowiskowych oraz poprawą jakości powietrza, a także pozostałe działania optymalizujące zużycie energii na terenie Miasta Ławy realizowane będą na obszarach, które zostały już przekształcone w wyniku działalności człowieka. Jednocześnie w trakcie planowania inwestycji i realizacji założeń dokumentu konieczne będzie uwzględnienie wszystkich zakazów wynikających z ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 o ochronie przyrody w przypadku realizacji inwestycji w pobliżu form ochrony zlokalizowanych na obszarze Miast Ławy. W związku z powyższym zapisy dokumentu nie wpływają negatywnie na cele ochrony przyrody wynikające z ww. ustawy.

IX.2 Oddziaływanie bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe

Tabela 13 Oddziaływanie bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe

Lp.	Grupa zadań	Przewidywane oddziaływanie	Oddziaływanie na środowisko	Możliwe negatywne oddziaływanie na środowisko
I	Budynki użyteczności publicznej	Bezpośrednie	Zmniejszenie zużycia ciepła wytwarzanego ze źródeł konwencjonalnych; Poprawa bilansu energetycznego; Oszczędność kosztów eksploatacji budynku;	W trakcie realizacji inwestycji istnieje ryzyko wystąpienia negatywnego oddziaływania na środowisko: wystąpią krótkotrwałe prace budowlane, które mogą być uciążliwe poprzez hałas, pył i wytworzone odpady uciążliwe dla środowiska. Negatywne oddziaływanie będzie miało miejsce jedynie w trakcie wykonywania niezbędnych robót. Po zakończeniu których przywrócony zostanie pierwotny stan środowiska.
		Pośrednie	Poprawa jakości powietrza; Obniżenie emisji niskiej; Zmniejszenie zużycia ciepła ze źródeł konwencjonalnych;	
		Wtórne	Poprawa jakości powietrza; Obniżenie emisji niskiej; Zmniejszenie zużycia ciepła ze źródeł konwencjonalnych;	
		Skumulowane	Poprawa jakości powietrza; Obniżenie emisji niskiej; Zmniejszenie zużycia ciepła ze źródeł konwencjonalnych;	
		Krótkoterminowe	Poprawa jakości powietrza; Obniżenie emisji niskiej; Zmniejszenie zużycia ciepła ze źródeł konwencjonalnych;	

Lp.	Grupa zadań	Przewidywane oddziaływanie	Oddziaływanie na środowisko	Możliwe negatywne oddziaływanie na środowisko
		Długoterminowe	Poprawa jakości powietrza; Obniżenie emisji niskiej; Zmniejszenie zużycia ciepła ze źródeł konwencjonalnych; Poprawa jakości życia w Mieście;	
II	Budynki mieszkalne	Bezpośrednie	Zmniejszenie zużycia ciepła wytwarzanego ze źródeł konwencjonalnych; Poprawa bilansu energetycznego; Oszczędność kosztów eksploatacji budynku;	W trakcie realizacji inwestycji istnieje ryzyko wystąpienia negatywnego oddziaływania na środowisko: wystąpią krótkotrwałe prace budowlane, które mogą być uciążliwe poprzez hałas, pył i wytworzone odpady uciążliwe dla środowiska. Negatywne oddziaływanie będzie miało miejsce jedynie w trakcie wykonywania niezbędnych robót. Po zakończeniu których przywrócony zostanie pierwotny stan środowiska.
		Pośrednie	Poprawa jakości powietrza; Obniżenie emisji niskiej; Zmniejszenie zużycia ciepła ze źródeł konwencjonalnych;	
		Wtórne	Poprawa jakości powietrza; Obniżenie emisji niskiej; Zmniejszenie zużycia ciepła ze źródeł konwencjonalnych;	
		Skumulowane	Poprawa jakości powietrza; Obniżenie emisji niskiej; Zmniejszenie zużycia ciepła ze źródeł konwencjonalnych;	
		Krótkoterminowe	Poprawa jakości powietrza; Obniżenie emisji niskiej;	

Lp.	Grupa zadań	Przewidywane oddziaływanie	Oddziaływanie na środowisko	Możliwe negatywne oddziaływanie na środowisko
			Zmniejszenie zużycia ciepła ze źródeł konwencjonalnych;	
		Długoterminowe	Poprawa jakości powietrza; Obniżenie emisji niskiej; Zmniejszenie zużycia ciepła ze źródeł konwencjonalnych; Poprawa jakości życia w Mieście;	
III	Przedsiębiorcy	Bezpośrednie	Zmniejszenie zużycia ciepła wytwarzanego ze źródeł konwencjonalnych; Poprawa bilansu energetycznego; Oszczędność kosztów eksploatacji budynku;	W trakcie realizacji inwestycji istnieje ryzyko wystąpienia negatywnego oddziaływania na środowisko: wystąpią krótkotrwałe prace budowlane, które mogą być uciążliwe poprzez hałas, pył i wytworzone odpady uciążliwe dla środowiska. Negatywne oddziaływanie będzie miało miejsce jedynie w trakcie wykonywania niezbędnych robót. Po zakończeniu których przywrócony zostanie pierwotny stan środowiska.
		Pośrednie	Poprawa jakości powietrza; Obniżenie emisji niskiej; Zmniejszenie zużycia ciepła ze źródeł konwencjonalnych;	
		Wtórne	Poprawa jakości powietrza; Obniżenie emisji niskiej; Zmniejszenie zużycia ciepła ze źródeł konwencjonalnych;	
		Skumulowane	Poprawa jakości powietrza; Obniżenie emisji niskiej; Zmniejszenie zużycia ciepła ze źródeł konwencjonalnych;	

Lp.	Grupa zadań	Przewidywane oddziaływanie	Oddziaływanie na środowisko	Możliwe negatywne oddziaływanie na środowisko
		Krótkoterminowe	Poprawa jakości powietrza; Obniżenie emisji niskiej; Zmniejszenie zużycia ciepła ze źródeł konwencjonalnych;	
		Długoterminowe	Poprawa jakości powietrza; Obniżenie emisji niskiej; Zmniejszenie zużycia ciepła ze źródeł konwencjonalnych; Poprawa jakości życia w Mieście;	
IV	Transport	Bezpośrednie	Poprawa jakości powietrza; Obniżenie emisji związane z transportem; Zwiększenie bezpieczeństwa na drogach lokalnych; Poprawa jakości życia w Mieście;	W trakcie realizacji inwestycji istnieje ryzyko wystąpienia negatywnego oddziaływania na środowisko: wystąpią krótkotrwałe prace budowlane, które mogą być uciążliwe poprzez hałas, pył i wytworzone odpady uciążliwe dla środowiska. Negatywne oddziaływanie będzie miało miejsce w sposób nasilonym w trakcie wykonywania niezbędnych robót. Po zakończeniu których przywrócony zostanie pierwotny stan środowiska. Budowa nowych dróg i ciągów komunikacyjnych będzie miała stosunkowo ograniczone oddziaływanie
	Pośrednie	Poprawa jakości powietrza; Obniżenie emisji związane z transportem; Zwiększenie bezpieczeństwa na drogach lokalnych; Poprawa jakości życia w Mieście;		
	Wtórne	Poprawa jakości powietrza; Obniżenie emisji związane z transportem;		

Lp.	Grupa zadań	Przewidywane oddziaływanie	Oddziaływanie na środowisko	Możliwe negatywne oddziaływanie na środowisko
			Zwiększenie bezpieczeństwa na drogach lokalnych; Poprawa jakości życia w Mieście;	na środowisko. Zalecane zastosowanie przejść dla zwierząt w przypadkach udokumentowania tras ich wzmożonych przemieszczeń, a także niezbędna jest minimalizacja działań w zasięgu obszarów leśnych, zadrzewionych i hydrogenicznym.
		Skumulowane	Poprawa jakości powietrza; Obniżenie emisji związane z transportem; Zwiększenie bezpieczeństwa na drogach lokalnych; Poprawa jakości życia w Mieście;	
		Krótkoterminowe	Poprawa jakości powietrza; Obniżenie emisji związane z transportem; Zwiększenie bezpieczeństwa na drogach lokalnych; Poprawa jakości życia w Mieście;	
		Długoterminowe	Poprawa jakości powietrza; Obniżenie emisji związane z transportem; Zwiększenie bezpieczeństwa na drogach lokalnych; Poprawa jakości życia w Mieście;	
V	Oświetlenie	Bezpośrednie	Zmniejszenie zużycia energii na terenie Miasta; Poprawa bilansu energetycznego; Oszczędność kosztów eksploatacji budynku;	Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na środowisko
		Pośrednie	Poprawa jakości powietrza; Obniżenie emisji niskiej;	

Lp.	Grupa zadań	Przewidywane oddziaływanie	Oddziaływanie na środowisko	Możliwe negatywne oddziaływanie na środowisko
		Wtórne	Poprawa jakości powietrza; Obniżenie emisji niskiej;	
		Skumulowane	Poprawa jakości powietrza; Obniżenie emisji niskiej;	
		Krótkoterminowe	Poprawa jakości powietrza; Obniżenie emisji niskiej;	
		Długoterminowe	Poprawa jakości powietrza; Obniżenie emisji niskiej; Poprawa jakości życia w Mieście;	
		Pośrednie	Poprawa efektywności kontroli i zarządzania środowiskiem	
		Wtórne	Poprawa efektywności kontroli i zarządzania środowiskiem	
		Skumulowane	Poprawa efektywności kontroli i zarządzania środowiskiem	
		Krótkoterminowe	Poprawa efektywności kontroli i zarządzania środowiskiem	
		Długoterminowe	Poprawa efektywności kontroli i zarządzania środowiskiem	

Źródło: Opracowanie własne

X. ANALIZA ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ ZAPROPONOWANYCH W PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA IŁAWY

Proponowane do realizacji przedsięwzięcia w ramach POŚ, między innymi termomodernizacja budynków użyteczności publicznej i mieszkaniowych, szerokie zastosowanie odnawialnych źródeł energii, wymiana źródeł ciepła na ekologiczne, budowa ścieżek rowerowych i inne, mają pozytywny wpływ na środowisko i proponowanie rozwiązań alternatywnych nie ma uzasadnienia zarówno z formalnego, jak i ekologicznego punktu widzenia. Ponadto, jak wyżej wspomniano, jest to dokument o wysokim stopniu ogólności, w związku z tym brak jest możliwości precyzyjnego określenia działań alternatywnych dla wskazanych działań w tym napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

XI. WSKAŹNIKI MONITOROWANIA

W myśl przepisów art. 55 ustęp 5 Ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r., poz. 784 z późn. zm.) na organie opracowującym projekt dokumentu spoczywa obowiązek prowadzenia monitoringu postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko. Ocena ta jest niezbędna w celu określenia, na wczesnym etapie, negatywnego wpływu wynikającego z realizacji przyjętego dokumentu oraz zapewnia możliwość podjęcia działań naprawczych. Monitoring skutków realizacji odbywać się będzie zgodnie z zapisami określonymi w dokumencie. Proces ten jest zgodny z przepisami krajowymi oraz międzynarodowymi.

Główne wskaźniki służące do monitorowania realizacji planu to:

1. Roczne oszczędności energii finalnej (w MWh),
2. Roczna produkcja energii z OZE (w MWh),
3. Roczna redukcja emisji CO₂ (w Mg).

Tabela 14 Proponowane wskaźniki monitoringu realizacji planowanych działań

Nazwa wskaźnika	Jednostka	Źródło
Roczna oszczędność energii finalnej	MWh/rok	Audyt energetyczny Świadectwo energetyczne Dane szacunkowe Dane historyczne
Roczna produkcja energii z OZE	MWh/rok	
Roczna redukcja emisji CO₂	Mg/rok	

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 15 Dodatkowe wskaźniki monitoringu

Rodzaj działania	Wskaźnik	Jednostka
Termomodernizacja	Liczba budynków, dla których wykonano termomodernizację	szt.
	Ilość docieplonych przegród zewnętrznych	m ²
	Ilość zmodernizowanych instalacji (c.o. i c.w.u.)	mb lub szt.
	Powierzchnia budynków poddanych termomodernizacji	m ²
	Ilość zaoszczędzonej energii w wyniku modernizacji	GJ/rok, MWh/rok
Odnawialne źródła energii	Liczba instalacji	szt.
	Wielkość instalacji (powierzchnia)	m ²
	Ilość wytworzonej energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych w budynkach i obiektach	MWh/rok
Monitoring zużycia energii, paliw i mediów	Liczba obiektów objętych systemem monitoringu	szt.
Oświetlenie uliczne	Liczba zmodernizowanych lamp	szt.
	Roczne zużycie energii elektrycznej przez system oświetlenia gminnego	MWh/rok
	Roczna oszczędność zużycia energii elektrycznej przez system oświetlenia gminnego po modernizacji	MWh/rok
System zielonych zamówień publicznych	Roczna liczba usług/produktów których procedura wyboru oparta została także o kryteria środowiskowe/efektywnościowe	szt.
Edukacja ekologiczna	Liczba akcji społecznych	szt.
	Liczba materiałów, które ukazały się na stronie Urzędu	szt.
Dofinansowanie do ekologicznych urządzeń grzewczych, kolektorów słonecznych, ogniw fotowoltaicznych dla mieszkańców	Liczba zmodernizowanych źródeł ciepła	szt.
	Liczba zamontowanych instalacji kolektorów słonecznych	szt.
	Liczba zamontowanych pomp ciepła	szt.

Źródło: Opracowanie własne.

XII. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Przeprowadzenie Strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w tym opracowanie Prognoza oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Ławy przygotowana została zgodnie z:

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. 2020 poz. 1219 z późn. zm.). Podstawą do opracowania i określenia celów były:

1. Ustawy i inne akty prawne:

- a. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. 2016 poz. 2183)
- b. Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (tj. Dz.U. 2017 poz. 220 z późn. zm.)
- c. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz.U. 2021 poz. 1038 z późn. zm.)
- d. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 8 kwietnia 2019 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (tj. Dz.U. 2019 poz. 1065)
- e. Ustawa z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej (Dz.U. 2016 poz. 831)
- f. Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz.U. 2015 poz. 478)
- g. Ustawa o ochronie przyrody z dn. 16 kwietnia 2014 (tj. Dz.U. 2021 poz. 1098 z późn. zm.)
- h. Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (t.j. Dz.U. 2021 poz. 1057 z późn. zm.)
- i. Ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz.U. 2021 poz. 1064 z późn. zm.)
- j. Ustawa z dnia 24 lipca 2015 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. 2021 poz. 784 z późn. zm.)
- k. Dyrektywa 2006/32/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 kwietnia 2006 r

- l. Dyrektywa 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 października 2003 r., zmieniona dyrektywą 2009/29/WE
- m. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/28/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r.

2. Literatura przedmiotu:

- a. *Bertoldi Paolo, Bornás Cayuela Damian, Monni Suvi, de Raveschoot Ronald Piers* PORADNIK „Jak opracować plan działań na rzecz zrównoważonej energii (SEAP)?”, Stowarzyszenie Gmin Polska Sieć „Energie Cités”, Kraków 2012
- b. Robakiewicz M., „Ocena cech energetycznych budynków”, Biblioteka Fundacji Poszanowania Energii, 2005
- c. Woś, A. (2010). *Klimat Polski w drugiej połowie XX wieku*. Poznań: Wydawnictwo Naukowe UAM.

3. Inne opracowania:

- a. Strategia „Europa 2020”
- b. Polityka ekologiczna państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016

Przedstawiona została charakterystyka Miasta Ławy, w podziale na elementy w postaci położenia miasta i podziału administracyjnego; demografii, klimatu, mieszkalnictwa, przedsiębiorczości, rolnictwa i leśnictwa.

Ponadto analizie i ocenie aktualnego stanu środowiska na obszarach objętych oddziaływaniem dokumentu poddano:

- Ukształtowanie powierzchni i krajobraz
- Surowce naturalne
- Warunki klimatyczne
- Klimat akustyczny
- Promieniowanie elektromagnetyczne
- Powietrze atmosferyczne
- Zasoby wodne
- Zasoby glebowe
- Gospodarkę odpadami
- Gospodarkę wodno-ściekową
- Zasoby przyrodnicze.

Brak realizacji założeń spowoduje w dłuższej perspektywie pogorszenie się stanu środowiska na terenie miasta. Na terenie Miasta zidentyfikowano poniższe problemy:

- obniżenie bogactw przyrody,
- pogorszenie warunków zdrowotnych człowieka,
- zanieczyszczenie powietrza wynikające głównie z niskiej emisji na terenie miasta,
- utrata terenów leśnych stanowiących główny potencjał miasta,
- pogorszenie warunków zdrowotnych ludności lokalnej,
- utrata źródeł wody dla potrzeb konsumpcyjnych,
- utrata walorów miejsc rekreacji,
- pogorszenie warunków zdrowotnych człowieka,
- obniżenie się zdrowotności lasów,
- spadek produktywności lasów,
- pogarszanie się warunków klimatycznych, wodnych i funkcji rekreacyjnych lasów stanowiących główny potencjał miasta,
- degradowanie istniejących zabytków na terenie miasta poprzez zanieczyszczenia wynikające z braku ograniczenia niskiej emisji.

Jednocześnie należy zaznaczyć, że w Programie Ochrony Środowiska są przedstawione tylko propozycje działań mających na celu poprawę jakości powietrza, poprawę jakości wód oraz poprawę jakości środowiska. Jednak za realizację zadań odpowiadają bezpośrednio inwestorzy, którzy powinni zwrócić uwagę, na wybór rozwiązań i technologii spełniających kryteria najlepszych dostępnych technik oraz spełniających standardy emisyjne, zarówno na etapie budowy, eksploatacji i w fazie poeksploatacyjnej.

Proponowane do realizacji przedsięwzięcia w ramach Programu Ochrony Środowiska, między innymi termomodernizacja budynków użyteczności publicznej i mieszkaniowych, szerokie zastosowanie odnawialnych źródeł energii, wymiana oświetlenia ulicznego na energooszczędne, wymiana źródeł ciepła na ekologiczne i inne, mają pozytywny wpływ na środowisko i proponowanie rozwiązań alternatywnych nie ma uzasadnienia zarówno z formalnego, jak i ekologicznego punktu widzenia.

XIII. SPISY RYSUNKÓW, TABEL I WYKRESÓW

XIII.1 Spis rysunków

Rysunek 1 Mapa Miasta Iławy	17
Rysunek 2 Średnioroczne opady atmosferyczne dla Miasta Iławy	18
Rysunek 3 Średnioroczne temperatury.....	19
Rysunek 4 Usytuowanie złoża na terenie miasta.....	24
Rysunek 5 Lokalizacja Miasta Iławy względem regionów wodnych na obszarze Polski.....	27
Rysunek 6 Usytuowanie JCWPd na obszarze Miasta Iławy	30
Rysunek 7 Usytuowanie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych na obszarze Miasta Iławy	31
Rysunek 8 Rozmieszczenie obszarów chronionych na terenie Miasta Iławy	35
Rysunek 9 Dokumentacja zdjęciowa Parku Krajobrazowego PL.ZIPOP.1393.PK.58	36
Rysunek 10 Dokumentacja zdjęciowa Obszar chronionego krajobrazu PL.ZIPOP.1393.OCHK.597	37
Rysunek 11 Dokumentacja zdjęciowa Natura 2000 o kodzie PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH280053.H	38

XIII.2 Spis tabel

Tabela 1 Dane na temat podziału administracyjnego Miasta Iławy	16
Tabela 2 Stan ludności Miasta Iławy w latach 2015 – 2019	17
Tabela 3 Tabela klimatu Miasta Iławy.....	19
Tabela 4 Zasoby mieszkaniowe na terenie Miasta Iławy w latach 2015 – 2019.....	20
Tabela 5 Komunalne zasoby mieszkaniowe na terenie Miasta Iławy w latach 2015 – 2019	20
Tabela 6 Podmioty gospodarcze według klas wielkości na terenie Miasta Iławy w latach 2015-2019	21
Tabela 7 Podmioty gospodarcze według rodzajów działalności w Miasta Iławy w latach 2015-2019.....	22
Tabela 8 Użytki rolne na terenie Miasta Iławy w 2021 roku	22
Tabela 9 Powierzchnia gruntów leśnych na terenie Miasta Iławy w latach 2015-2019.....	23
Tabela 10 Zestawienie wyników pomiarów prowadzonych w ramach monitoringu pól elektromagnetycznych w 2020 roku w Mieście Iława	26
Tabela 11 Problemy ochrony środowiska	40
Tabela 12 Oddziaływanie na środowisko poszczególnych inwestycji.....	44
Tabela 13 Oddziaływanie bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe	54

Tabela 14 Proponowane wskaźniki monitoringu realizacji planowanych działań.....	61
Tabela 15 Dodatkowe wskaźniki monitoringu	62

**OŚWIADCZENIE AUTORA, A W PRZYPADKU GDY WYKONAWCĄ PROGNOZY
JEST ZESPÓŁ AUTORÓW – KIERUJĄCEGO TYM ZESPOŁEM, O SPEŁNIENIU
WYMAGAŃ, O KTÓRYCH MOWA W ART. 74A UST. 2, STANOWIĄCE ZAŁĄCZNIK
DO PROGNOZY**

Niniejszym oświadczam, iż jako kierownik zespołu autorskiego przygotowującego Prognozę oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Ławy, spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn.: Dz.U. 2021 poz. 784 z późn. zm.).

Jednocześnie jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....
PODPIS OSOBY KIERUJĄCEJ ZESPOŁEM